

Razne novice.

let pozneje — so ti dolgov znali že 415 milijonov rubljev; l. 1887 742 milijonov 913 tisoč rubljev; do leta 1897 pa so dolgov poskočili že na 1338 milijonov 936 tisoč rubljev. Torej so bili l. 1897 dolgov 14 krat večji kot l. 1867. Sedaj pa znašajo dolgov že 2344 milijonov, 341 tisoč rubljev. Danes so torej dolgov 23 krat večji kot pred 40 leti. Zalosne številke! Vzroki dolgov so isti kot pri nas. Izkoriščanje ljudstva po načelih gospodarskega liberalizma. Ni čuda, da danes Rusijo pretresa revolucija; socialni demokratje rešujejo ljudstvo z bombami in z dinamitom. Toda ali je mogoče trajno odpraviti krivico z drugo krivico? Ne! Kadar se bo na Ruskem socialno vprašanje začelo reševati na podlagi krščanske pravice in ljubezni, tedaj bode tudi na Ruskem boljše. Dokler pa vlada ondi na eni strani sila carjevega samodržstva z bičem in puško v roki, na drugi strani pa vladajo bombe socialistov, toliko časa ne bo boljše.

Mala politična naznanila.

Dne 23. januarja. Danes so se začela na Dunaju vojaška posvetovanja, katera vodi sam cesar. Udeležo se jih generalni armadni nadzorniki in vojni ministri. — Srbski odposlanci na Dunaju upajo, da bo že prihodnji teden razglašena avstro-srbska trgovinska pogodba. — Nemški agrarci na Češkem imajo dne 1. februarja v Pragi zborovanje. — V ogrskem državnem zboru je sedaj na dnevnem redu sprememba poslovnika, ki se pa bržkone ne bo sprejel, ker se radikalne ogrske stranke bojijo, da si z novim, djetrejšim poslovníkom zvežejo popolnoma roke, če pride drugo ministristvo do vlade. — Japonci v Ameriki so začeli prodajati svoje trgovine in se vračajo v domovino. Ker so isto storili tudi pred rusko-japonsko vojso, prorokujejo, da bo imela Japonska kmalu vojso. — Za novo rusko mornarico zahteva mornariški minister dve milijardi rubljev, ki se naj plačajo tekom petnajst let.

Dne 24. jan. Dunajskemu županu dr. Luegerju se je obrnila bolezen na boljše. — Iz Maroka se poroča, da so bili Francozi pri Settatu tepeni od Maročanov. — V Portlandu v Ameriki so zopet zaslačili dva japonska ogleduha. Japonci kljub vsemu zanikanju le nekaj nameravajo, sicer bi ne bili tako radovedni. — Na Japonskem po zadnji vojski vsled uboštva raste nezadovoljnost. V japonski zbornici so predlagali nezadovoljneži, da se izreče vladi nezaupanje. Vendar so še takrat propadli s 168 glasovi proti 177.

Dne 25. jan. Hrvatski ban Rauch je že pri koncu. Izvedel bo samo volitve in potem odstopi. — V Prusiji sedaj bijejo boj za izposno in enako volilno pravico. Socialdemokrati zahtevajo, da dobi volilno pravico vsak možki, ki je star 20 let. — Rusija in Severoameriške združene države nameravajo skleniti zvezo, ki bo naperjena proti angleško-japonski zvezi.

Dne 26. jan. V Budimpešti se je vršil ustanovni shod ogrske kat. ljudske stranke. — Iz Maroka poroča general Amade o spopadih med svojimi četami in Marokanci; seveda je bil on povsod zmagovalce. — Iz Portugalskega prihajajo vedno poročila o razburjenju ljudstva, ki se pripravlja na revolucijo. Če pride do tega, bo sosedna Španka pomagala Portugalski udušiti upor z 400.000 vojakov.

Dne 27. jan. Nadvojvodinja Henrieta, hčerka nadvojvoda Friderika, se je zaročila s princem Bogomircom Hohenlohe. — Med Turčijo in Perzijo so se že vnele na meji praske, ki lahko dovedejo do vojske med obema državama.

Dne 28. jan. Na Portugalskem se vsako uro pričakuje revolucija. Glavno mesto Lizbona so vojaki zasedli, da udušijo vsak upor. — Med Kitajsko in Japonsko je prišlo do tako hudega spora zaradi zidanja neke železnice, da se je bati vojske. — Spor med Turčijo in Črnogoro se je poravnal.

deželi, postal bi takoj turški beg v kakem turškem kraju.

Zato naj gre — tako sklene gospoda svoje posvetovanje — vsakdo v svoj kraj, naj pouči ljudi o razmerah, in prihodnjič naj prihitijo vsi na zborovanje, pa naj Taha vržejo.

Se so se posvetovali, kar se hipoma odpro vrata. V sobo plane ves poten, zaprašen in brez sape plemič Ivan Gušič. Vsi zborovalci ostrme.

Prišlec jame pripovedovati, kako je odšel zjutraj s Susjeda v Zagreb. Na poti proti domu krene v neko krčmo, polno samih oboroženih mož; trči s pijanim sosedom, pa ga vpraša, kdo je? Odgovori mu, da je vojak iz banove čete, in da jih za dva dni popelje bani nad staro beštijo na Susjedu, Uršulo Heningovo. Ko začuje to vest, se takoj potegne iz krčme, zajaše konja, in evo ga tu, da se še za časa pripravijo.

Plemstvo se razburi, in po dvorani zaori gromovit hura.

Gospoda!, zakliče Ambrož, pred nekaj dnevi se mi je dal ban častno besedo, da se ne dotakne moje tašče, naj gre pravica svojim potom, a glejte, zdaj je poteptal zvestobo! Na noge! da pozdravimo bana, kakor se spodobi za izdajalca!

Na noge!, je zagromelo plemstvo, zapuščaje dvorano.

Štefana po pošlje podban k tašči Uršuli Heningovi, ki naj bode pripravljena, da pojde z njim na grad Susjed.

(Dalje prihodnjik.)

* **Duhovske vesti.** (Zupnijo Pilštanj je dobil č. g. Jakob Rauter, kaplan pri Sv. Ilju v Slov. gor. Za provizorja na Bizeljskem je nastavljen č. g. Iv. Hribar, začasno vpokojeni duhovnik v Rečici.

* **Imenovanje.** Izvanredni profesor na vseučilišču v Gracu g. dr. Karol Strekelj je imenovan za rednega profesorja slovenskega jezikoslovja.

* **S. K. S. J. Z. za Štajersko.** V odborovi seji dne 23. januarja se je vzel na znanje pristop bralnega društva v Družmirju pri Šoštanju. Določilo se je, da gre na ustanovni shod izobraževalnega društva pri Sv. Martinu pri Vurbergu dne 2. februarja kot zvezin odposlanec g. dr. Hohnjec. Obljubil se je govornik tudi delavskemu društvu v Pušcavi za zborovanje 9. februarja. Velika pozornost se obrača ustanavljanju, oziroma izpolnjevanju ljudskih knjižnic. K Sv. Primožu nad Muto se je poslalo blizu 100 knjig, k Sv. Vidu pri Grobelnem 80 knjig. Treba bo tudi bolj skrbeti za mariborsko okolico in za kraje ob jezikovni meji. Toda nedostaje nam knjig. Vse rodoljube iskreno prosimo, naj nam pošljejo pravnih knjig, če mogoče že vezanih. „Dijaško zvezo“ prosimo, da bi nam v tem oziru krepko in izdatno pomagala ter delala, da bo delo urejeno, sporazumno z nami. Ker je 6. februarja občni zbor S. K. S. Z., odpade odborova seja S. K. S. Z. ter bode v četrtek 13. februarja. Znaprejš se je sklenilo, da bodo redne in stalne seje vsak prvi četrtek v mesecu, in če pa je ta dan praznik, drugi četrtek; izredne seje se bodo pravočasno naznanile.

* **Liberalni listi.** „Domovina“, „Narodni List“ in „Slov. Narod“ so tudi pri volitvi med Terglavom in Zdolšekom pokazali, koliko jim je verjeti. Pisali so, da je zmaga za liberalno stranko gotova, da bo zmaga sijajna, da bo kmečka stranka sramotno poražena, toda prišel je dan 23. januarja in zgodilo se je nasprotno. Kmečka stranka je sijajno zmagala, liberalna pa sramotno propadla. Čitatelji liberalnih listov pa si naj zdaj stavijo z vso resnostjo vprašanje: Kdo laže?

* **Kako bo Terglav deloval?** Nato odgovarja „inteligentna“ „Domovina“: „Polovico šol zapreti, polovico učiteljstva spoditi, saj znajo mežnarji brati in pisati, župniki in kaplani pa bodo za nadzornike.“ Ali vas ni sram, vi slovenski „inteligenti“, takšnih prismođarij? Sicer pa bomo za vaše nesramnosti drugikrat obračunali z vami.

* **Narodni svet za Štajersko** je prisilil zastopnike Kmečke zveze, da so izstopili, ker se je v njem sklepalo tudi o politično taktičnem postopanju kmečkih poslancev, kar je sicer tudi po pravilih Narodnega sveta izključeno. Kmečka zveza je čakala dovolj dolgo, da se ta zmeta, ki se je enkrat naredila, popravi in da se doseže zopet skupno in složno postopanje. Toda Narodni svet ni hotel sprave in je sedaj imenoval, kakor izvemo iz liberalnih časopisov, na svojo pest na prostore zastopnikov Kmečke zveze dva nova zastopnika, med njima tudi dr. Rosino. S tem je Narodni svet izrekel, da ne mara več sodelovanja Kmečke zveze in da hoče biti le strankarska uprava. Pokazal je naši Kmečki zvezi vrata, in naši somišljeniki sedaj vedo, pri čem da so z Narodnim svetom. Vse to dobro ve tudi g. dr. Jurtela, vkljub temu pa piše njegove list „Novi Slovenski Štajere“, kakor da bi bila na naši strani nestrpnost, katera nam ne dopušča hoditi v narodnih stvareh skupno z drugimi strankami. Stvar pa je drugačna, in nestrpnost in nespravičljivost je na liberalno-prvaški strani! Toliko resnici na ljubo!

* **Zadružna Zveza v Celju** je po izjavi „Domovine“ z dne 13. januarja liberalna; v štev. z dne 24. jan. pa spet „Domovina“ trdi, da je nestrankarska. Pa mi se že poznamo, kaj ne g. Jošt?

* **Zadružna Zveza v Celju** zapuščajo dan za dnevom članice. Na Sp. Štajerskem je izstopila že cela vrsta članic, katere vodijo pristaši Kmečke zveze. Nadejati se je, da tudi druge v kratkem izstopijo.

* **Zadružna Zveza v Ljubljani** ima že okrog 60 članic na Sp. Štajerskem. Da se olajša poslovanje in lahko intenzivnejše vrši celo zadružno delo, se bo na spomlad ustanovila podružnica v Mariboru, katera bi imela potrebne strokovnjake na razpolago; obenem začne tudi delovati denarna centrala, ki bode oskrbovala denarno sporavnost med spodnještajerskimi članicami. Kakor vsa znamenja kažejo, bode do konca leta okrog 100 članic včlanjenih pri Zadružni Zvezi v Ljubljani.

* **Jošt se pere.** Glede slučaja Jarenina, kjer je Zadružna Zveza v Celju zahtevala 6% obresti za kredit, se Jošt v liberalnem časopisu prav nesrečno pere. Dobili smo od več posojilnic poročila, da je Jošt že pred več meseci zahteval od članic 6% obresti za kredit in ga je sedaj spet povišal, ker, da govorimo odkrito, niti liberalci ne marajo Jošta in Zadružne Zveze v Celju in nalagajo svoj denar drugod, ne pa pri Zadružni Zvezi v Celju. Dragi letni doneski (nekateri posojilnice plačujejo 300 K, večina pa naj 100 K) in drag kredit, katerega pa se je zelo težko dobiti, so dobrote, katere nudi celjska toliko hvalisana „Zadružna Zveza“. Moč organizacije ljubljanske „Zadružne Zveze“ najbolje sričuje dejstvo, da je ona tudi v času denarne draginje, akoravno ne pobira nobenih letnih doneskov, lahko dajala članicam kredit proti 5% obrestovanju.

* **Poldnevni pouk.** „Narodni List“ se zgraža nad Terglavom, ker se je na svojih shodih izjavljal za poldnevni pouk. G. uredniku Spindlerju najbrž ni znano, da je tudi mnogo pametnih in treznih mislečih učiteljev, ki so ob enem dobri pedagogi, posebno z ozirom na krajevne razmere za poldnevni pouk ter so tudi pri pristojni oblasti prosili za njega. Tudi tega menda ne ve g. Spindler, da je po večjih mestih na srednjih šolah, kakor n. pr. na gimnaziji in realki v Mariboru, upeljan poldnevni pouk. Če je dober za latinske šole po mestih, zakaj pa bi bil taka nesreča za ljudske šole vsaj v gotovih krajih, kjer so razmere za celodnevni pouk neugodne? Sicer pa tudi celodnevni pouk vsega ne opravi. Čeprav je bil Spindler (deležan celodnevnega pouka, ali bi se ga vsaj moral udeležiti, se ni docela izučil, temveč je običal sredi med študijami. Ne skušajte torej umetno vzbujati groze! Mi se strašiti nič ne bojimo.

* **Kmetje,** dobro si zapomnite! Narodna stranka se vam vedno dobriča ter vam ponuja svojo ljubezen. V resnici pa je kakor pokvarjeno dekle, ki v svojem srcu ne pozna čiste in poštene ljubezni, temveč hoče ženina prikleniti nase v sebične namene, da bi z njegovim premoženjem obogatela. Kako vas, spodnještajerski kmetje, ceni, ljubi in spoštuje Narodna stranka, pokazala je zopet po deželnozborski volitvi v okraju Celje-Konjice. Izvoljen je Terglav, mož značajan, poštenjak od nog do glave, kost od vaše kosti, kri od vaše krvi. In kaj piše o njem „Narodni List“ po volitvi? „Odkrito izrečemo svoje globoko obžalovanje, ker je izvolitev tega človeka na večno sramoto slovenskega naroda na Štajerskem. Dan 23. jan. 1908. je črna točka v zgodovini štajerskih Slovencev, dan narodne sramote.“ Tu je zopet enkrat „Narodni List“ razkril svoje narodno strankarsko srce do zadnjega kotička. Kako visoko vas spoštuje, kmetje! Postavili ste si sami kandidata, z velikansko večino ste si izvolili moža, o katerem ste na številnih shodih spoznali, da je sposoben zastopati vaše koristi v deželnem zboru, gotovo stokrat bolj nego kak zloglasni žezovnik. In ker je Terglav obiskoval samo ljudsko šolo, kakor sploh vsi slovenski spodnještajerski kmetje s prav majhnimi izjemami, ga imenuje analfabeta, torej človeka, ki ne zna prav ne brati in ne pisati. Taki ste torej, slovenski kmetje, v očeh Narodne stranke: kmetavzarji, neumneži, zarukanci, buteljni. In če je eden izmed vaše sredine, kateremu ste v naddvjetrtinski večini skazali svoje zaupanje, izvoljen za poslanca, je to večna sramota za slovenski narod. To mora vsakemu kmetu odpreti oči. Kmetje, vaša čast, vaše poštenje, vaš ponos zahteva, da se vsak z ogorčenjem obrne od stranke, ki tako nizko sodi o vas, da s studom vrže od sebe list, ki vas tako nesramno blati pred svetom! Če pa se bi še našli ljudje med našimi kmeti, ki še vedno hlapčujejo tej protikmečki in ljudstvu sovražni stranki, je to v resnici večna sramota za slovenski spodnještajerski kmečki stan!

* **Tržne vesti.** Tržišča so končno morala pokazati mlačnejši značaj, saj je kupčija jako slaba. Ko je nemška rž prekoračila avstrijsko mejo, se je gospodom špekulantom začelo po glavah jasiti, da so neopravičeno visoke cene ne bodo dale vzdrževati. Pričeli so popuščati in so zlezli nižje. Budimpeštari so tudi znižali. Kakor smo že naglašali, so postala tržišča mlačna. Vzrok je mila zima in posebno lepo vreme, a tudi nenavadna tišina pritiska na tendenco. Konsum in kupčija se bojita tržišče in tudi mlini ne kupujejo, ker moka ne gre naprej. Konsument je glavni regulator cen, nepremagljiv proti teži ogrski špekulaciji, ki se opira na carino in hoče po apotekarsko drago prodajati živila. Konsument si pa vsled draginje odgrinje pri ustih, in rajši je lačen, ker drugače ne more izhajati. Kupčija je skoraj popolnoma zaspala in lastniki še te male množine blaga, ki jo spravijo na trg, ne morejo prodati, sicer bi borzarji s cenami ne šli niti za vinar nižje. Mlačnejša so pa tudi inozemska tržišča, ker je prišla argentinska pšenica v velikih množinah na trg, letina je bila jako dobra. Na naša tržišča to seveda ne bo vplivalo. — Moka, Konsument strada, mlinarjem pa zmanjkuje sape, tako jih tišči moka, ker se zaloge vedno bolj množijo. Posebno ogrski, v prvi vrsti seveda budimpeški mlini, vedno z večjim strahom opazujejo vedno večje zaloge. Z omejenim obratom niso mnogo dosegli, in če se tržni položaj v kratkem ne izpremeni, se bodo morali poslužiti radikalnejšega sredstva, da ustavijo obrat. Sicer so znižali cene, posebno rženo moko so znižali, veliko pa tudi ne morejo popustiti, če nočejo prodajati z izgubo. — Otrobi so ostali neizpremenjeni v ceni, kupčija majhna.

Denarni trg. Neverjetno hitro se izpreminja položaj denarnega trga, ona opasna napetost, ki je vznemirjala posebno koncem pretečenega leta, se je morala umakniti že prve dni novega leta. Angleška banka, ki je v jeseni z veliko naglico tekem enega tedna trikrat dvignila diskont od 4% do 7 odstotkov, je letos že trikrat znižala diskont, ki znaša danes le 4 odstotke. One draginje ni povzročil položaj angleškega trga, ampak strah pred Ameriko, ki je zbežal vso Evropo. Ker pa so se razmere v Ameriki nekoliko izboljšale, je strah minul in je znižala tudi francoska banka svojo obrestno mero celo na 3 odstotke, to je najnižja mera, ki jo je imela več

let. Najbolj počasna je nemška banka, ki še vedno vzdržuje 6% odstotkov. Kar se tiče avstro-ogrske banke, je ta znižala 10. t. m. obrestno mero na pet odstotkov, in kakor se trdi, bo šla v pričetku februarja najbrž na 4 odstotke. Cenejši denar bo seveda največ koristil industriji, na katero je najbolj vplivala draginja.

* **Farna knjižnica.** Na različna vprašanja odgovarjamo: Ministrstvo notranjih zadev je z odlokom z dne 5. junija 1895, št. 5087 ex 1894 določilo: „Izposojevanje knjig in časopisov iz farnih knjižnic ne potrebuje niti obrtne koncesije niti uradnega dovoljenja, ako tako izposojevanje nima značaja obrti.“

* **Ne pozabite se vpisati v družbo sv. Mohorja!** Za 2 K dobite šest lepih knjig! Čas je še samo do 5. februarja!

Mariborski okraj.

m **Poljudna predavanja** v Mariboru. V nedeljo dne 26. t. m. je predaval g. prof. dr. Verstovšek o delavskem zavarovanju. Predavanja se je udeležilo okoli 50 delavcev, ki so z zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem. Predavatelj je obširno razložil potrebo zavarovanja vseh delavcev iz človeškega, krščanskega in gospodarskega stališča in povdarjal zlasti, da je v državnem interesu, da se ta zadeva reši ugodno. Prihodnjo nedeljo dne 2. t. m. nadaljuje prof. dr. Verstovšek svoje predavanje in govori zlasti o Körberjevi predlogi o zavarovanju delavcev v slučaju onemoglosti, starosti, bolezni in nezgode! Delavci, pridite polnoštevilno!

m **Maribor.** Ponedeljek dne 27. januarja sta bila v cerkvi Materi Milosti poročena g. Alojzij Jager, posestnik pri St. Jakobu v Slov. gor., in gđc. Antonija Smirmaul iz Jarenine. Poročil ju je ženinov brat velč. g. Avguštin Jager, kaplan v Ptuj. Vrlemu paru čestitamo!

m **Dva lepa shoda** S. K. Z. sta se vršila minulo nedeljo, v Selnici ob Dravi in v St. Petru nize Maribora. Na obeh shodih je govoril predsednik K. Z., državni in deželni poslanec Roškar, ki je s poljudnimi in prepričevalnimi besedami razvijal program K. Z. V Selnici, kjer se je vršil prvi slovenski shod, je prišlo okoli 80 vrlih mož, ki so z veseljem pritrjevali programu S. K. Z. Shodu je predsedoval posestnik Krelj. Različna vprašanja so stavili: posestnik Alojz Dobaj iz Jelovca zaradi hišno-razrednega davka, posestnik Blaž Urbas iz Slemenca zaradi šole in g. Mesarič tudi zaradi šole. Na vsa vprašanja je g. poslanec povoljno odgovoril. Slovenska kmečka zveza si je pridobila zaupanje vrlih Selnčanov. Shod se je vršil v narodni gostilni g. Mesareca.

Popoldne ob 4. uri je bil shod K. Z. pri St. Petru. Ta je pokazal, da se smisel za najmočnejšo stranko na slovenskem Štajerskem, za K. Z. vedno bolj širi. Vdeležencev je bilo čez 300. In mnogo jih ni našlo niti prostora v dvorani pri Muršecu. Predsednik K. Z., državni in deželni poslanec Roškar, je pod sopredsedstvom domačega župnika g. Škrakla in župana g. Jožefa Lorberja v čez uro trajajočem govoru popisoval delovanje svoje in svojih tovarišev-poslancev v drž. zbornici. Pečal se je v svojem govoru posebno s kmečkimi vprašanji ter jih zanimivo razmotrival. G. župnik Škrakl se g. poslancu zahvaljuje za njegov trud. Omenja, da naš poslanec ne spada med tiste, ki bi le obljubovali, ampak ki res delajo. Nato čestita tudi S. K. Z. in njenemu predsedniku na krasni zmagi v celjskem okraju, kjer je s tako veliko večino bil izvoljen v deželni zbor prištaš S. K. Z., Terglav. Z velikim navdušenjem pritrjujejo udeleženci tem iskrenim besedam. G. Lorber prosi poslance naj skrbijo, da bo deželni odbor oddajal cepljene trte ceneje in da bi naši posestniki dobavali več brezobrestnih posojil; niti kar poslanec obljubi, da bo storil, kar bo mogel. G. kaplan Kranjc je nato utemeljeval devet resolucij, ki so bile enoglasno in z navdušenjem sprejete. V njih se izreka poslanecem K. Z. zaupanje; shod se je izrekel proti odprtju mej za tujo živino, zahteva se kmet. šola za Spod. Štajersko, gospodarski poduk v ljudski šoli, da se okrajni zastop bolj briga za cestne razmere v St. Petru in Sv. Martinu, da dež. šolski svet preišče zadevo glede zidanja šole v Grušovi in se izreče ogorčenje nad nečloveškim sklepom kraj. šolskega sveta v Karčovini, da se šola popolnoma ponemči. — Nato se je izvolil pododbor S. K. Z., ki si je s tem shodom pridobila srca vseh navzočih.

m **Fram.** Srebrno poroko sta slavila preteklo nedeljo g. šolski vodja Pirkmaier in njegova soproga Marija, rojena Kukovič. Ze v petek poprej se je darovala zanj sv. maša, pri kateri sta oba prejela sv. obhajilo v veliko vspodbudo vernemu ljudstvu. Soboto večer mu je med gromovitem streljanjem pridelila požarna bramba prav lepo bakljado. Nedeljska slavnost pa se je vršila nad vse slovesno in sijajno. V dolgi vrsti sta korakala slavljence, devetero otrok in veliko sorodnikov v farno cerkev, ki se je praznično oblekla. Nad vse ganljivo je bilo videti devetero otrok po vrsti in starosti sedeti pred obhajilno mizo. Eden sin je ekonom, ena hčerka učiteljica, drugi sin je visokošolec, tretji je pri davkarju, dva sta na gimnaziji, eden na realki, druga hčerka se hodi v šolo in najmlajši Božo pa bo letošnji začel hoditi v šolo. To so vam skrb in stroški! Služba božja se je začela ob 11. uri. Pridigoval je

g. Pirkmaierja svak, č. g. župnik Kukovič iz Dobrne. Svoj govor je priredil jako ganljivo in zanimivo; saj pa je tudi lahko pridigoval o krščanski družini, ko je bil ravno praznik sv. Družine. Tudi sv. maša, pri kateri sta mu stregla slivniški in domači župnik, je služil za slavljence g. Kukovič. Domači cerkveni pevci in pevke so s krasnim petjem povzdignili slovesnost, med katero so venomer grmeli topiči. Tako slavi spomin enega najimenitnejših dnevo življenja krščanska družina — krščansko učiteljstvo. Zanimivo je, da so stariši g. Pirkmaierja pred dvema letoma obhajali zlato poroko in stariši gospe pa bodo drugo leto. Velečislana slavljence! Naj tudi vama Bog pozlati vajino srebrno vez, dal Bog vama dočakati še zlate poroke!

m **Fram.** V ponedeljek se je vila dolga vrsta planičkih solarjev in mnogo ljudstva proti farni cerkvi, in od tod na pokopališče. Spremljali smo k večjemu počitku najboljšo solarico planičke šole M. Lešnik, iz ugledne hiše Trglavčnikov. Smrti ledena roka je neusmiljeno utrjala to nežno cvetko, ednastiklno deklico. Krvna (sušica) ji je končala mlado življenje. Zalostno so gledale njene sestrice in tovarišice zanj v hladni grob, srce se je krčilo bridkosti dobrim starišem; a rajni je dobro, saj je tako goreče in še pri popolni zavesti prejel sv. zakrament iz rok svojega kateheta. Počivaj v miru, ti nepozabljeni otrok, starišem pa naše odkrito sožalje.

m **Laporje.** Tu bomo od 1. febr. naprej dobivali dvakrat na dan pošto, in sicer ob 10. uri popoldne in ob 4. uri zvečer naravnost od postaje Slov. Bistrica in ne od poštnega urada v mestu. Zelo umestna in potrebna ukrepitev! — Predavanje v izobr. društvu je bilo zelo dobro obiskano. Udeležilo se ga je veliko število mož in mladeničev. Iskrena zahvala g. predavatelju, da se je potrudil med nas in nam prav dobro orisal potrebo in pravo rabo umetnih gnojil. Naj bi obrodilo tudi mnogo sadu! Spoznal pa je tudi lahko vsak, kako potrebno je, da se tudi kmet izobražuje in napreduje, kakor je to prav dobro povdarjal v svojem govoru g. Mlakar. Pristopite torej v obilnem številu v izobraževalno društvo. Z združenimi močmi se bo dalo mnogo storiti za gospodarski napredek!

m **Sv. Martin** pri Vurbergu. Ze dolgo zaželeno in prepotrebno izobraževalno in gospodarsko društvo se je ustanovilo tudi tukaj in ima 2. svečana t. l. ob 13. popoldan svoj prvi občni zbor. In dandanes, ko se že vse združuje, pač ni to kaj posebnega, a samo čudno bi se znalo bralec videti, da se to ni zgodilo že poprej, zato nekoliko v pojasnilo. Ze č. g. Flink, nekdanji kaplan tukajšne župnije, je pozval tukajšne župljane k ustanovitvi enakega društva in z veseljem so se odzvali stari in mladi njegovemu povabilu ter še isti dan v lepem številu priglasili svoj pristop k nameravanemu društvu. Toda častiti gospod je po kratkem službovanju v tukajšnji župniji bil premeščen, in njegovi načrti se niso izvedli. Pač je še marsikateri čutil potrebo imenovanega društva, a do izvršitve le ni prišlo, morebiti ravno radi pomanjkanja pripravnega prostora ne. Sedaj je pa tudi ta ovira premagana, tako imenovana stara šola je postala last tukajšne farne cerkve in farani imajo na razpolago zares lepe in priprave prostore v enake namene. Marsikateri je že izrazil svoje veselje nad tem, da bodo ti prostori zopet pristopni župljanom, ker je večina sedanjih faranov svojo prvo izobrazbo dobivala ravno v teh prostorih. Naj bi torej ti prostori služili tudi še naprej v nadaljno izobrazbo ljube mladine in k složenemu delovanju in napredku cele župne. Dal pa tudi ljubi Bog, da bi stari in mladi prav radi pristopali k v sedanjem času tako potrebnemu društvu.

m **Jarenina.** V Vajnu sta obhajala dne 22. januarja v krogu svojih domačih, čisto na tihem srebrno poroko veleposestnik Ignacij Supanič in njegova žena Julijana, rojena Smirmaul. Vrli družini, ki daje čeli fari s svojim verskim in narodnim prepričanjem lep vzgled, kličemo: Še na mnoga leta!

K **Sv. Jurij** v Slov. gor. Dne 22. t. m. se je smrtno ponesrečil v partinski občini Mihael Krajnc, mlad, močen mladenič, tihga, mirnega značaja. Pred dobrim letom je prišel od vojakov. Padel je z visokega drevesa, ki ga je obkokoval, tako nesrečno, da je obležal nezavesten in čez nekaj ur tudi umrl. Podeliti se mu je moglo samo še sv. poslednje olje. N. v. m. p.!

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Dne 19. t. m. je imelo naše mlado izobraževalno društvo svoj prvi redni občni zbor pri posestniku Jan. Lorberju v Gornjem dolu. Udeležencev je bilo blizo 100, ki so z zanimanjem poslušali poročila odbornikov. Knjig se je prebralo v pretečenem letu do 400. Potem je navdušeno govoril mladenič Rojs iz Jarenine. Razložil nam je jako obširno vsa pereča vprašanja sedanjega časa, posebno o pogubnem žganjepitju. Njegove besede so padle na rodovitna tla. V novi odbor so se izvolili sledeči: Menhard Ferdinand, predsednik; Jan. Kapun, podpredsednik; Sikan Franc, tajnik; Verbošt Janez, tajnikov namestnik; Cinar Matija, blagajnik; Jurij Ferline, blagajnikov namestnik; Janez Hercer, knjižničar. Upamo, da se bodo vsi pametni Sentjakobčani oklenili tega koristnega društva, ki nima drugega namena, kot izobraževati svoje člane, ter njim nuditi pošteno veselje.

Društvo ima že dobro izvežban tamburaški zbor, ki je pri obnem zboru nastopil pod vodstvom Frančiška Borko od Sv. Antona v Slov. gor. Vadal je skozi dva tedna naše fante v tamburanju, za kar mu bodi tem potom izrečena srečna zahvala.

m **Jarenina.** Ze dolgo slovi naš prelepi kraj kot versko in narodno probujen. Da pa tudi na gospodarskem polju nismo najzadnji, kaže dejstvo, da se naši prijazni griči ponajso z lepo vinsko trto, lepo urejeni sadovnjaki so priča marljivih rok, na travnikih se pridno gnoji in sploh se vsa skrb obrača pri tem tudi na umno živinorbo. Da se pa v kljub temu našim kmetom predobro ne godi, so vzrok razne vime, toča in mraz, največ pa nas uničuje pomanjkanje delavskih moči. Več velikih posestev se je vsled tega dalo v oskrbovanje takozvanih majerjev, ali pa se je razkosalo. Kjer je poprej premožen kmet zadovoljno preživil svojo družino s svojimi viničarji vred, trudi se sedaj vse polno malih posestnikov za svoj obstanek, ker nobenemu skoraj ne vrže imetje toliko, da bi imel za domače potrebe dovolj, in da se tako ljudstvo le osiromači, je samoumevno. Primanjkuje nam hlapcev in dekel. Mnogo naših fantov in deklet zapravlja sicer za drag denar svoje moči po raznih zaduhlih tovarnah in premogokopih nemške pokrajine, med tem ko mora naš kmet vsled pomanjkanja poslov opravljati svoje delo le površno. Mnogo naše zemlje ostane na ta način neobdelane ali vsaj ne pravilno. Skodo ima pri tem naš kmet, pa tudi med mladino so le redki, ki bi si v tujini v resnici kaj prihranili. Gotovo bi bilo bolje, če bi ostajali doma, saj mi Slovenci vendar nismo cigani, da bi se morali klatiti po svetu. Nimam sicer namena tukaj, biti komu nevosljiv boljšega kruha, pa izkušnja nas uči, da pridejo mnogokrat v naše kraje ljudje, ki nam niso z ničim koristili, o katerih se nam niti sanjalo ni, da spadajo k nam, ker ves čas so ostali v tujini, vsled onemoglosti pa so jih njih delodajalci napodili in slednjič pridejo reveži v domovino na občinske stroške. Da se pa tak človek pri nas ne sprejme kar z razprostrtimi rokami, mi bo vsak pritril. Pa pravijo socialdemokrati, da so kmetje oderuhi in se jim predobro godi. Mladenec.

m **Iz Slov. gor.** V naše slovenske kraje prikladijo se pogosto neznani agenti ter tuintam marsikoga vlovijo, da si da proti ognju zavarovati svoja poslopja, čeravno je že zavarovan pri enem zavodu. Ti agentje obljubijo, da bodo skrbeli za to, da ga od drugega zavoda popolnoma ločijo, in da mu ne bo treba toliko plačevati, kakor do sedaj plačuje zavarovalnice itd. To le toliko, da stranko vlovijo, da se podpiše, potem je naenkrat pri dveh zavodih zavarovan, vsled česar pride do tožbe in stranka mora plačati. Vrhu tega pa, če je pri dveh zavodih zavarovan, v slučaju požarne nesreče ne dobi nobene odškodnine ter se je lahko zavaljo tega kaznovan.

m **Bralno društvo** v Tinjah imelo je dne 6. januarja svoj občni zbor, pri katerem so bili v vodstvo društva izvoljeni: Janez Tomažič, predsednik; č. g. Janez Medvešek, blagajnik; Martin Dušej, knjižničar; Franc Očko, predsednikov namestnik; Gabriela Fisolič, tajničarka; Matevž Šega in Matija Smogavec, odbornika. Društvo ima 340 knjig. V teku leta izposodilo se je 230 knjig. V letu 1908. bomo si naročili 10 „Slov. Gosp.“, 10 „Naš Dom“, 1 „Domoljub“, 1 „Naša Straža“, in pristopili družbi sv. Mohorja. Zeleti bi bilo, da bi se mladeniči bolj zanimali za bralno društvo.

m **Od Sv. Križa** nad Mariborom. Vkljub temu, da sta se v nedeljo, dne 26. t. m., v naši sosednji bližini vršila dva shoda — v Selnici in pri Gornji Sv. Kungoti — vkljub temu, da se je napovedana tombola radi nepričakovanih ovir v zadnjem trenutku morala odpovedati in na poznejši čas preložiti, je bil občni zbor našega bralnega društva izvanredno dobro obiskan. Mladeniči, mladenke, možje, vsi v obilnem številu, da je bila bralna soba napolnjena. Bilo pa je tudi prijetno. Domači gospod župnik je zborovanje z iskrenim pozdravom na vse navzoče otvoril in na to v prav poljudni besedi govoril o predmetu: Kako vpliva alkohol na naše zdravje. Celemu govoru, ki je trajal skoro eno uro, so poslušalci z vidnim zanimanjem prav pozorno sledili, zlasti še, ker je bila vsa razprava prepletena z raznimi šaljivimi dovtipi in mičnimi vzgledi iz življenja, tako da je bilo tudi za smeh dovolj preskrbljeno. Poročilo odbora povdarja posebno, da sta se izmed zunanjih podpornikov spomnila našega bralnega društva z znatnim zneskom č. g. prof. dr. Jerovšek v Mariboru in č. g. Gašpar Zrnko, župnik v Puščavi, tukejšnji rojak. Bodi obema gg. na tem mestu izrečena iskrena zahvala! Ko se je stari odbor z vsklikom potrdil, je k sklepu se g. župnik vse navzoče v vznešenih besedah vzbudil, da se prav pridno poslužujejo društvene knjižnice, posebno strokovnih knjig in časnikov ter jih navduševal za razširjanje in vsestransko podpiranje poštenega, katoliškega časopisja. Nato se je to zanimivo zborovanje zaključilo. Na veselo svilenje čez par tednov pri tomboli!

m **Sv. Lovrenc** nad Mariborom. „Zlato poroko“ obhajata tukaj prav slovesno, Petrič Blaž in Terezija, rojena Vran, dne 15. februarja t. l. Poročena sta 15. februarja 1858. Ženin je star 80, nevesta 72 let. Čestitamo! Bog vama daj doživeti še biserno poroko!

m **Okolica Sv. Lenart** v Slov. gor. Kakor je bilo brati, je dr. Kukovec kupil v Hočah Wieserjeva posestva,

parceliral, prodal in jih srečno spravil v nemške roke, za kar mu je „Tagblatt“ prav hvaležen. Tu pri nas pri Sv. Lenartu bi skoraj nekaj enakega doživeli. Dr. Gorišek in notar Stupica sta namreč namenila kupiti Hrastovsko grajsko; seveda bi parcelirala in prodajala, kdor bi pač več dal. Glavna reč je pri teh „orjakih“ Narodne stranke, da se nekaj zasluži. Računila sta sicer dobro, saj sta tudi „učena“, tako: nekaj se dobi pri parceliranju, največ pa pri kupnih pogodbah, katere bi se edinole delale pri njima. Zdaj pa glej, slovenski svet, ali ni to „podrobno“ narodno delo! — Gorišek in Stupica sta svoj dobiček že štela, pa ah nesreča! zastopniki hranilnice, kakor so pametni, vendar niso imeli talenta za stotisoč in tisoče tako „eminentno“ narodnega posojila. Ti pa ubogi kmet, pazi, kako boš s svojimi krvavo zasluženimi goldinarji polnil Goriškove in notarjeve „majžarje!“

m Št. Rupert v Slov. gor. Vrlo od našega visokošolca g. Šiška mesto v Gradcu na visokošolo za celo leto, pa v Celje na peldnevni tečaj! Pa tečaj je tečaj, kaj ne? In povrh še „pončni“ tečaj; no, saj ga je potreben. Petdnevni tečaj bi bil za njega, da bi prišel do boljšega kruha in služka; pa letnih tečajev se boji dični gospodič, kajti to je „prenaporno“ za njegovo glavico!

m Dom, registrovana delavska stavbena zadruga z omejeno zavezo v Mariboru ima redni občni zbor v nedeljo dne 9. svečana 1908 ob deseti uri dopoldne v Narodnem domu v Mariboru s sledečim sporedom: 1. Poročilo načelstva, 2. odobrenje letnega računa, 3. razdelitev čistega dobička, 4. volitev načelstva, 5. volitev računskih pregledovalcev, 6. volitev razsodišča, 7. čitanje revizijskega zapisnika, 8. razni predlogi. Opomba: Ako bi na določeno uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, skliče se na 11. uro drugi občni zbor s prvotnim sporedom, ki smo sklepali brezpogojno.

m Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Jurju v Slov. gor. priredi dne 9. svečana t. l. zimsko veselico s petjem in z igro: „Pravica se je izkazala“. Nastopijo mladeniči z govori in deklamacijami. Dne 23. svečana t. l. priredi društvo svoj letni občni zbor in uprizersko igro „Svoj k svojim“, ter „Ne vdašmo se!“ Prijatelji društva, domači in sosedni, pridite. Društvo vas vabi uljudno za dan 9. in 23. svečana.

m Slivnica pri Mariboru. „Izobraževalno društvo“ priredi na Svečnico po večernicah v društveni sobi spomin 50letnice prikazanja Brezmadežne v Lurdu. 1. Deklamacija „Junak, sin Marije“ (I. Nerat) 2. Slavnostni govor (Dr. Ant. Medved). 3. Čednosti se klanjajo Brezmadežni (živa podoba). 4. Prolog (Karolina P.). 5. Lurška pastirica“. 6. Med točkami tamburanje in petje. Castiveri Marijini, udeležite se!

m Bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. ima v nedeljo 2. svečana svoj redni občni zbor po običajnem vspredu v stari šoli in sicer po večernicah.

m „Slovanska čitalnica“ v Mariboru priredi 15. svečana umetniški koncert, pri katerem nastopita češka umetnika operni pevec Bochniček in virtuos na gosti Buchtele. Vstopnice se dobivajo v Cirilovi tiskarni in pri g. urarju Burešu v Mariboru.

m Samski večer „Slovanske čitalnice“ se ne vrši 2. svečana, ampak 22. svečana. Za ta dan se je pridobila vojaška godba iz Celovca.

m Bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Martinu pri Vurberku ima na svečnico t. j. 2. svečana t. l. po večernicah v starem poslopju svoj ustanovni zbor. Govoril boe d. g. dr. Hohnjec, profesor bogoslovja. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slivnica pri Mariboru. Na svečnico po prvi božji službi predaval boe potovalni učitelj gosp. Pušenjak o važnih gospodarskih zadevah v novi šoli. Može in mladeniči pridite vsi!

m Kat. del. društvo v Pušavi priredi dne 9. svečana pri g. Eichholcju veselico z govorom in godbo. Začetek ob 4. pop. Kobilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p Vurberk. Ptujski Stajerc piše v zadnji številki, da smo na Vurberku zaslepljeni in zapeljani „fantalini“. Mi pa proti temu odločno ugovarjamo. Mi nismo zaslepljeni fantalini, mi smo poštenji vurberški fantje, ki res hrepenimo po pravi izobrazbi in omiki. Ker pa Stajerca ne maramo, zato nas imenuje zaslepljene. Če pa bi mi bili Stajerčevi prištasi in prijatelji ptujskih žganjarov, in morda celo pretepači, bi nas gotovo Stajerc imel za najbolj izobražene in omikane fante na celim Spodnjem Stajerskem. Pisal je tudi, da smo bili od g. župnika nahujskani, da bi morali shod motiti, kar je vse najpodejša laž. Mi fantje se lepo zahvalimo za oliko, katero nam Stajerc priporoča. H koncu pa vam povem, gospoda okoli ptujkega Stajerca, da dokler bomo mi fantje tako zaslepljeni, tako dolgo ne boste imeli pri nas na Vurberku svojega gnezda.

p Na Vurbergu je bil zadnje nedeljo „Stajercijanski“ shod pri Golobu, najemniku grajske gostilne. Prišlo je dosti ljudstva; velika večina je bila seveda na strani „Kmečke zveze“. Shod se je otvoril. Župnik in kmetje so zahtevali za se predsednika. „Stajercijanci“ pa so rekli, da shod ni sklican kot navaden političen shod, marveč kot društven shod nekega političnega tiskovnega društva. Mi ne vemo, če imajo „Stajercijanci“ kako tako društvo. Če ga nimajo, so se zlagali in potem so za eno laž bogatejši. Medtem ko je župnik še zahteval volitev predsednika, je že tekel Slavič po žandarje, da bi ga menda aretirali ali kaj? Na to je stranka „Kmečke zveze“ odšla iz dvorane, ker ni hotela poslušati Stajercijanskih čenč in prismođarij. Ostali so domači, šentmartinski, precej barbarskih „Stajercijancev“ in nekaj radovednejšev. Ptujski „Stajercijanci“ so se bali za svoja telesa, za to sta jih stražila dva žandarja. Odpeljali so se kmalu proti domu. Domači pa so zdaj silno srečni, ker so videli svoje odrešenike. Dobro ljudstvo na Vurbergu je vsled tega shoda precej razburjeno, zlasti na hudo posiljenem gostilničarju Goloba. Tudi ptujski grofov oskrbnik Artiz je delal za ta shod, kakor se je Golob sam izrazil proti nekaterim ošbam. Tako gosp. Artiz? Ali vi delate v duhu svojega blagega gospoda?

p Sv. Urban pri Ptuj. Tukaj pri nas so nekateri zvesti privrženci „Narodne stranke“ osnovali posojilnico. Oni pa niso pomislili na izrek, da račun na ni dobro delati brez krmarja; ravnotako so oni osnovali posojilnico brez ljudstva. Ljudstvo ni imelo zaupanja v to novo napravo; zaradi tega ne, ker so

njeni ustanovitelji tudi pri ljudstvu znani kot neprijatelji. Vsled tega je morala novoustapovljena posojilnica vsled pomanjkanja zadrugnikov že ko prvi poslovni dan prenehati s svojim delovanjem. N. v. m. p.! Vroča in splošna želja ljudstva pa je, da se tukaj ustanovi posojilnica, in sicer za kmečke koristi in od mož, v katere boje imelo ljudstvo popolno in neomejeno zaupanje. Vsled tega se stavna „Zadruga Zveza v Ljubljani“ tem potom vljudno pozivlja, da stori ta prepotrebni korak, da ustanovi posojilnico po Rajtajzenovem sistemu, ali s sedežem pri Sv. Urbanu pri Ptuj ali pa pri Sv. Bollenku v Slov. gor., kar se je bolj primerno. Vljudno prosimo, da se naša želja kar najhitreje usliši. Več kmetov in posestnikov pri Sv. Urbanu in pri Sv. Bollenku.

p Sv. Urban pri Ptuj. Tukaj pri nas še je vedno velik nered in splošna zmešnjava v nekaterih ozirih, katere hočem v kratkih potezah orisati, v svarilo, kako ne sme biti pri drugih župnijah. Ob jednem pa hočem tudi nekoliko okrajšati tukajšnje posilimogočene. Tukaj še se vedno nahajajo možje, ki ne verujejo, da je žganje propad za kmeta, ker nalašče popivajo pri cerkvenem sosedu tako dolgo, da slednji slučajno zamude pridigo! Ti ljubeči se bratci pa so tudi ob enem najhujši privrženci ptujkega „Stajerca“. Ni čuda, če jim pridiga smrdi. Oj, nesrečna paprika, in ti od šnopsarjev visoko cenjeni g. cerkveni sosed, kaj sta storila in se delata škode našemu narodu! V zlati zgodovinski knjigi Stajerčevih velikih mož sta gotovo vpisana tudi naša urbanska njegova sotrudnika Zampa, Čeh. Iz ostalo v časti in pohvali od strani „Stajerca“ gotovo ne bo naše učiteljstvo, ki v ugodnem slučaju spreminja svoj značaj v liberalnega, in zopet postane kar čez noč nemškutarsko. Svarim zlasti vas, g. Kocmut! Slovenski kruh jeste in povrhu se tudi opravljate organizatorsko službo, in vse to vas ne moti v vaših proticerkvenih in protinarodnih načelih. Č. g. kaplan, je sicer moral oditi, pa njegov duh je ostal! Celu župnijo hoče komandirati tudi g. poštar Marinič, on hoče podreti delo nekaterih uglednih mož, ki so se trudili, da bi dobili novega poštnega sela, ker je bila dosedanja pismonoševka popolnoma nezanjsljiva in neprimerna za to službo. Kar vas je še mož, ne dajte se voditi od njega, poiščite si pravico na višjem mestu, on je vaš kruh, vi ste gospodarji. Pokažite se torej kot gospodarji! Prihodnjč še več. Rojak.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Slišali smo, da namerava ptujka Stajercijanska stranka tudi pri nas na Svečnico v gostilni g. Rebernaka uprizoriti političen shod. Glasno vam povemo: ne hodite nas dražiti, mi vas ne potrebujemo! Lovrenčani smo gospodarsko in politično dosti izobraženi, imamo že mnogo let različna gospodarska in politična društva, ki nam lep dobiček prinašajo, imamo veliko podučljivih knjig, tudi strokovne potovalne učitelje hodimo radi in z veseljem poslušati, zato je ptujskih Stajercijanskih podukov ne potrebujemo in jih previdni Lovrenčani tudi poslušati ne gremo. Na vaše limanice se nečemo vnesti. Zatorej, ptujski Stajercijanci, le po tihem raji doma ostanite, pa si trud in stroške prihranite!

p Zopet je gorelo v Cirkoveh. Zažgali so otroci. Uničena so štiri gospodarska poslopja, ena mala hiša in ena koč. Boštjana Pernat so zgorile vse svinje, Jurij Kmetec je dobil hude opekline pri reševanju svojih konj, ki niso hoteli iti iz hleva. Vrlih domačim gasilec v Cirkoveh in Šikolah so prišli na pomoč spretni gasilci iz St. Lovrenca in Račjega, da so preprečili večjo nesrečo, ki bi lahko zadela celo cirkovsko vas.

p Najstarejši in najboljši Cirkovec je umrl. Dopolnil je že 85. leto. Zakaj je bil najboljši? Tega pa ni mogoče tako hitro povedati, omenimo le kratko, da je molil in delal noč in dan pri skromni hrani, akoravno bi se lahko imenovali gostil. Torej je bil skopuh. Nikakor ne! Pijančki so ga pri števili stiskačem, a kdor meče kot darilo cele stotake ubogim v pomoč, pač ni skop. Raznim zavodom je bil vsled svoje radodarnosti dobro znan, za afrikanke misijone pa tako navdušen, da je nekoč odšel kar celih tri tisoč kron. Za domačo novo cerkev je kupil dragocen lesenec za 750 K, krasno delo pasarja Trainika v Mariboru. Ko se je začelo pobirati za nove orglje, se je on takoj zglašil z 800 kron. V oporoki je določil 600 K za veliki altar, in svojo lepo hišo blizu cerkve pa sporočil za sv. mase. Da bo imel sedaj cirkovski gospod župnik tudi ofre v svoji hiši, tega so nekateri jako veseli. In tako je prav. Janez Frangež je bil ponižen, zato ni maral nikdar voljen biti v občinski ali konkurenčni odbor, akoravno je bil jako razumen. To priča dejstvo, da je postavil menda osem novih lišč, razna gospodarska poslopja in lepo kapelo. V cerkvi je bil dan za dnem, s svojimi dobrimi deli pa je postal najboljši zgled vsem katoliškim Cirkovčanom, ki radi prinašajo svoje darove za novo cerkev, ker so prepričani, da je najpametnejši oni, ki si dobro oskrbi svojo dušo za večno življenje.

p Umrl je v Zagrebu finančni ravnatelj v pokoju Franc Drogenik, doma iz Rogateca.

p Iz rogaškega okraja. Nek učitelj, katerega ime še danes zamolčimo, je po letošnjih furežih pridno zabavljal črez dr. Korošca. Svetuje se mu, da to grdo navado opusti, ker s tem ni pridobil na ugledu, baš nasprotno.

p Stopree. Antonovo proščenje obhajali smo letos posebno slovesno. Začelo se je v četrtek popol-

odne in končalo v ponedeljek dopoldne. Č. g. o. Ladislav, kapucin iz Celja, nam je vsak dan razlagal nomen in dolžnost III. reda sv. Frančiška ter sprejel 142 udov. Romarjev in častilcev sv. Antona je obilno bilo iz sosednjih župnij, posebno iz Cirkovec in Sv. Lovrenca na Drav. polju. V petek bili so gospodarji in gospodinje, v nedeljo vesela in korajžna mladina. — Dne 14. t. m. umrl je najstarejši mož v stopreki župniji, Martin Fišer iz Črmožiš; bil je star 84 let. — Na oklicih sta Franc Topolovec iz Jesenic in Terezija Vtič iz Siteža. — V preteklem letu bilo je rojenih 42, umrlo jih je 19, in poročeni so bili 3 pari.

p Kmet. br. društvo na Polešaku ima 2. svečana po večernicah svoj redni občni zbor v narodni šoli po običajnem vspredu. K obilni udeležbi vabi odbor.

p Kmet. bralno društvo na Polešaku priredi 9. svečana po večernicah tombolo v prostorih g. J. Lovrenca. Tombola se vrši na korist šolarske in bral. društva knjižnice, zato se darila hvaležno sprejemajo. K preobilni udeležbi vabi odbor.

p Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju priredi tamošnja kmetijska podružnica na svečnico popoldne ob poltreh v bralni sobi svoj občni zbor s podučnim predavanjem. Domačini in okoličani, ki želijo umetnega gnoja, semenja deteljnega ali drugega, galice, plemenskih merjačkov in enakih gosp. stvari, se naj gotovo udeležijo zbora.

p Vojaško-veteransko društvo za Sv. Tomaž in okolico ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 2. februarja popoldne ob 3. uri v gostilni pri Kosi-ju, h kateremu se vsi udje in prijatelji društva uljudno vabijo. Odbor.

p Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima v nedeljo 2. februarja t. l. po večernicah v šoli svoj XVIII. občni zbor, po običajnem vspredu in s petjem domačega mešanega zbora. Potem prosta zabava v gostilni g. Neže Rola.

Ljutomerski okraj.

1 Kat. slov. polit. in gospod. društvo za Ljutomerski in gornjeradgonski okraj ima v nedeljo dne 2. svečana po večernicah svoj redni občni zbor v prostorih g. Ign. Hauptmanna pri Sv. Križu. Vspredu: 1. Pozdravni govor zborovalnega predsednika; 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. volitev novega odbora; 5. volitev odborovega načelstva; 6. govori; 7. predlogi; 8. raznoterosti.

1 Ščavnica. Iz naše občine smo v kratkem času spremili k zadnjemu počitku k Sv. Benediktu 2 najstarejša moža naše občine, namreč: dne 14. avgusta 1907. smo pokopali 86letnega starca Gregorja Valner, bivšega kmeta na Ščavnici, in dne 13. t. m. pa smo spremljali k zadnjemu počitku 90letnega starčka Janeza Kukovec, po domače Žvorčev dedek. Mož je bil rojen 1818. l. v Brengovi, pozneje kmet v Kunovi, župnije negovske. Rajnki Janez je bil mož poštenjak, zvest in veren katoličan, vsikdar zaveden Slovenec. Bil je dolgoletni občinski svetovalec in cerkveni ključar. Rad je prebiral dobre knjige in je bil dolgoletni naročnik „Slov. Gosp.“. Zadna leta je prebil pri svojem sinu Janezu na Ščavnici. Bil je do tako visoke starosti zmiraj trdnega zdravja, bistrega uma, in posebnor dobrega spomina. N. v. m. p.!

1 Vučja ves na Murskem polju. Ko je prinesel „Slov. Gosp.“ v štev. 2. dopis iz Vučje vesi, je to naše naprednjake pri Narodni stranki tako dirnilo, da so prišli skoraj ob pamet, katere so nekateri imeli že itak jako malo. Najbolj je kričal in se rotil prejšnji občinski predstojnik, katerega so najbolj dirnile besede, da je dopisnik imenoval njega in njegove pristaše liberalne tirane, ki so občino ogolili do belih kosti. Zato nas imenujejo zaničljivo v „Narodnem Listu“ zvezarje, na kar smo pa mi res ponosni, ker sedanji občinski odbor se je zavezal, da hoče složno delovati v blagor in korist občine ter z občinskim imetjem drugače gospodariti, kot je bilo ob času prejšnjega županovanja. Kaj pa bode sedaj rekli, gospod občinski predstojnik v pokoj? Zmiraj ste kričali in pravili okoli, da bi radi znali, kdo bode plačal stroške deželnega komisarja, ki je prišel vaše račune pregledovati. Sedaj ste menda že zvedeli, ker mi že vemo. Te stroške bi si vi lahko prihranili, ko bi nas zvezarje, kakor nas zaničljivo imenujete v „Narod. Listu“, takrat drugače sprejeli, ko ste nas poklicali v občinsko pisarno, da ste prvi račun popravili. Mi še dobro pomnimo, da smo vas vprašali: Kdo ima danes besedo? In vi ste odgovorili, da samo odborniki. Zakaj pa ste nas tedaj klicali, če nimamo besede. Hoteli ste nas samo speljati na led. Mislite, da bi vam samo kimali, kakor vaši nekateri prejšnji odborniki. Nato smo mi nastopili pot, po kateri smo srečno prišli do svojega cilja ter vas vrgli raz županski stolec ter občini dali drugo lice. Da se z občinskim premoženjem ne sme tako lahkomišljeno razpolagati, o tem vas je menda poučil deželni komisar, ko vam je izračunal, da morate občini vrniti 65 K 23 v, in to samo za ta čas, ko smo se mi pritožili. Saj veste, da je g. deželni komisar vprašal, če bi črez celo dobo vašega županovanja pregledal račune? In takrat ste se izrazili: Potem mi hišo vzamete. Tudi vaš županski namestnik, ki je za čas vašega trimesečnega dopusta županoval, si je tudi zaradi vas nekatere sitnosti nakopal. Za nagrado, da ste sedaj v občinskih zadevah dobro poučeni, boste gotovo z veseljem plačali tistih 74.23 K gospodu deželnemu komisarju. Nas tudi zelo veseli, da ste tako modro pogruntali, ker hočete ustanoviti novo društvo sloge in pravičnosti, kakor ste pred kratkim dali oklicati. K temu društvu nas je ogromna večina voljna pristopiti, samo razjasnite nam svoja pravila in pa kje se naj oglasimo. Toliko za danes, a mi vas že sedaj opozorimo, da se še lahko kje srečamo. Na svidenje torej! — Vučanski zvezarji.

Radenci. Od več strani se mene, podpisane, sumniči, da sem dopisnik notice „Gornjeradgonški okrajni zastop“ v zadnji številki „Slov. Gosp.“. Prosim, da blagovolijo slavno uredništvo izjaviti, da nisem jaz dotični dopis poslal niti bil z njim v kakikoli zvezi. (Potrdimo! Uredništvo.) Resnici na ljubo bodi povedano, da je bil dopisnik istega dopisa o stvari slabo podučen: G. glavarija ne, zadene krivda, on je le na vprašanje bivšega načelnika okrajnega zastopa Wratschko-ja postavno sklicanje okr. zastopnikov razjasneval. To ne pred, ampak med sejo. Nasprotniki sklicavali so se na to, da se niso vabila k seji vsem zastopnikom poslala. To je kratko rečeno — laž. Priča tega poštna knjiga c. kr. poštne urada v Radgoni. Da pa so se pisma potom c. kr. pošte tudi vsem udom pravočasno dostavila, o tem se bode razpravljalo še na drugem mestu. Tudi tukaj bodo govorili priče! Naši ljubi gg. nasprotniki pokazali so že pri prvi seji, koliko so jim mar gospodarske koristi okraja, ne morejo preboleti tega, da so dobili sedaj vendar enkrat okrajni zastop pravi kmetje v roke, in raditega hočejo delati z gago. Pa ne bode slo, vi „veliki“ gospodje Nemci! Da se vidimo 3. febr., potem bomo govorili dalje! Zemljič.

Ljutomer. Samonemški napis na kolodvoru. Potnike, ki se vozijo na progi Spielfeld-Ljutomer, gotovo bode v oči samonemški napis Luttenberg. Vozil sem se že drugod v bolj nemških krajih, in nahajal dvojezične napise, a v našem slovenskem Ljutomeru pa samonemški napis. Tudi gg. uradnikom bi bilo treba opomniti, da so oni nastavljeni zavod ljo nas. Slovenci, zavedajmo se svoje narodnosti. Okoličan.

Umrl je 17. t. m. g. Alojz Cuček, veleposesnik v Kutencih, fara Sv. Jurij ob Ščavnici, v 57. letu svoje starosti. Rajni je bil daleč na okoli znan in spoštovan. Pričal je to njegov pogreb, ki se je dne 20. t. m. ob mnogobrojni udeležbi ljudstva vršil. N. v. m. p.!

Slovenjgraški okraj.

Soštanj. Velikanski naval ljudstva na tukajšnje tržko posojilnice, katerega smo le obžalovali, je od dne do dne hujši. Da se je pa poostrolo to neprijetno stanje, so zakrivil gospodje v Soštanju sami. Ob uradni urah, ko bi vendar morala biti posojilnica odprta, zaklenejo vrata, potem ko so spustili par ljudi v sobo; druge pustijo zmrzovati zunaj na cesti. Sedaj tirja, pa ne posojilnica, temveč odvetnik dr. Mayer, da morajo dolžniki, kateri so večinoma kmetje, v 3 dneh vrniti posojilnici ves dolg (nekateri so dolžni po 500 do 800 K in še več) in še povrh 1 K 40 v stroškov za tirjatev, medtem ko niso dobili nobenega opomina. Kje bodo vendar ubogi kmetje sedaj v tem času naenkrat dobili toliko denarja? Kulantni pač niso gospodje nasproti sedanjemu poslancu Ježovniku, ozir. njegovim agitatorjem Volkmu, Vošnjaku in drugim, ubogim kmetom pa o vaši „kulantnosti“ ni duha ne sluha. Svetujemo vam, da sedaj sklenete, kakor v dobri volitve, kompromis z Nemci, kateri se vam v obraz smeji, ko ste tako zelo kulantni in „pametni“. Mnogo bode pomogla pa ubogim kmetom na novo ustanovljena posojilnica v Smihelu pri Soštanju, katere že vrlo deluje in h kateri se sedaj trumoma zatekajo kmetje in drugi. Tudi v Šaleški dolini se svetli! Mi pozivljamo rodoljube Kmečke zveze, da gredo na roke prizadetim kmetom in jim pomagajo v zvezi s smiheljsko in šentiljsko posojilnico, da poplačajo tirjatev in se jim prihranijo nepotrebni stroški.

Smartno ob Paki. Umrla je dne 22. t. m. po dolgi in mučni bolezni Josipina Piano, hčerka tukajšnjega postajenačelnika, v cvetju mladosti, v 11. letu. K pogrebu jo je spremljala vsa šolska mladina in veliko drugega ljudstva. Pevsko društvo ji je zapelo nagrobnico „Nad zvezdami.“ Žalujejo rodbini Pianovi naše globoko sožalje!

Smartno ob Paki. Naša požarna bramba je imela dne 26. t. m. občni zbor, pri katerem se je sklenilo, da se naj imenuje tukajšnjega barona H. Warsberga za častnega člana. Nekdo pa je sprožil vprašanje, ali se naj da besedilo na diplomih tiskati slovensko ali nemško. Tu se pa osokolili že dobro znani Janez Klančnik po domače Jerec, katerega so že razni slovenski častniki imeli priliko večkrat po njegovih slovenskih prstih okrepiti, in predlaga, naj se na diplomih tiska nemško besedilo. Ta svoj brihtni predlog je utemeljeval s tem: ako pride kakšen gospod barona obiskat, pa ne bo znal diplome prečitati, če bo slovenska. Jajce je bilo izlezeno in navzoči člani so ga razen treh, takoj izvalili, sebi in požarni brambi v sramoto. Zopet en dokaz, kakšni narodnjaki so liberalci. Čudimo se le nekaterim članom, kako morajo proti svojemu prepričanju glasovati za takšno neumnost. O zgoraj omenjenem Jerecu smo mislili, da se je kaj poboljšal, toda kakor vidimo, bode morala zopet peti šiba. Za eventualni popravek pa imamo odgovor že sedaj pripravljen.

Konjiški okraj.

Konjice. Izredni užitek smo imeli preteklo nedeljo v Konjicah, kjer je priredilo predavanje

Zgodovinsko društvo ter je predaval g. prof. dr. Stegenšek: „O starih gradovih in grajskem življenju v konjiškem okraju.“ Pred navzočim, v obilnem številu zbranim odličnim občinstvom je g. predavatelj v jasnih besedah razvil zgodovino starih gradov in graščin srednjega veka v konjiškem okraju, kakor so bile n. pr.: Konjiški grad, grad Tribenik pri Konjicah, dvorec Hebenstreit, graščina Golič, zreški grad (Freudenberg), grad Jamnik (Hollenstein), grad Lušperg, dvorec Malahorn, grad Kebelj (Gybel), Pogled in zbelovski grad, ki so se nam pokazale tudi v slikah, fotografijah in florisih. Zlasti so bili zanimivi in podučni podatki o grajskem življenju v srednjem veku ter o razmerah, ki so vladale med gospodo na graščinah in njih podaniki — kmeti. Ob koncu govora je žel g. predavatelj zaslužen živahno pohvalo, in g. dr. Rudolf je kot zastopnik Čitalnice izrekel zahvalo Zgodovinskemu društvu kakor tudi g. predavatelju z željo, naj bi se v Konjicah še večkrat priredila taka predavanja ter se ista tudi objavila. Zeleti je, da bi se tako pomenljivo društvo za zgodovino Spodnje Štajerje od vsakogar po močeh podpiralo. — V. P.

K Iz konjiške okolice. Dne 19. januarja je imela v Konjicah do kmeta ljubezniva Narodna stranka svoj shod. Na shod je vabil ljudi dr. Prus. Predsedoval je shodu dr. Rudolf, zapisnikar je bil koncipijent Kolšek, govoril je dr. Božič, kandidata Zdolška ni bilo; no, pač sami doktorji, so komandirali. Kdo je pa poslušal? Ogorečci menda razun kuharice vsi, potem pa učiteljev, je kar mrgolelo, potem nekaj navadnih konjiških vinskih bratcev, kateri so najbolj ploskali in pritrdjevali; bilo je pa tudi par zavednih kmetov, da so te sladkoustne ptičke bolj natanko spoznali. Potem se pa hvali Narodna stranka, kak velikanski shod je bil, da koliko in koliko je bilo naprednih kmetov, in da % Spodnje Štajerje je že z njimi. O ti preklicana laž, še čez sto let ne! V Zdolškovem programu so obetali, da če bo on izvoljen, bomo tedaj se zmiraj takšne gradove za šole zidali, pa da mora k temu dežela pomagati. Prosim vas lepo, kje pa dežela dobi denar? Ali ne največ od kmetov? Kaj pa pomaga pšenico iz kašte v kašto presipavati, zato je ne bo več. Narodna stranka misli, če bi ona rekla, da je kuhan fižol za seme dober, da bo potem že vsak kmet verjel. Narodna stranka pravi, da kmete duhovniki vodijo. Kdo je pa že več kmetov ob grante spravil, duhovniki ali doktorji, kmet le vprašaj se sam. Ko bi en pravdarski doktor moral po noči iz sladkega spanja v hudi zimi, v ledenem potu pa po dve uri daleč iti na spoved, bi gotovo 50 gld. računil; kaj pa duhovnik za to dobi? Lahko noč, drugega pa nič. Dopisnik teh vrst je prosil dr. Prusa, naj bi mu dovolil iz svoje gorice verice streljati, pa ni mu dovolil; rekel je: potem bi zajce streljali. Kaj bi pa bilo, če bi jih, saj se na mojem posestvu živijo. Če mu je lov predrag, naj ga pa pusti. In ravno ta dr. Prus je bil zdaj do kmetov tako stransko ljubezniv. Kmetje, odpirajte oči, če imate dosti denarja, tedaj le držite z Narodno stranko, če jih pa nimate, tedaj vam pa naravnost odsvetujem. Kmet iz Konjice.

K Po volitvah. Par besed po volitvah je dobro zapisati ter si nekatera dejstva zapomniti. V našem okraju, ki ga imata „Domovina“ in „Nar. List“ za najbolj „črnega“, so napeli konjiški liberalci vse sile, da bi kaj več glasov dobili za svojega narodnega (!) kandidata. Dr. Prus (sin rajnega, zatve dobro vnetega advokata v Konjicah) je agitiral s par pomočniki, kakor je n. pr. Ogorečev Pavel in par pisarjev, ki jih pa za sedaj še ne imenujemo, z vso vnetostjo za liberalnega kandidata. Hodil je od hiše do hiše, plačeval v „Nar. domu“ pijačo, da je kar od mize teklo ter res s tem pridobil nekaj omahljivcev in par Štajerčijancev v Konjicah, okolici konjiški in v Stranicih, da so mu šli na lim, ker je zatrjeval, da je itak Zdolškova zmaga popolnoma gotova. Nekaj jih je zapeljalo k temu tudi njegovo ime, ki jih je spominjalo njegovega blagega očeta, toda ti že spoznavajo po izidu volitve, da je jabelko padlo tukaj zelo daleč od drevesa. V konjiškem trgu je prišlo izmed 109 volilcev k volitvi 5 za Terglava, 29 za Zdolška, torej skupaj 34 za oba slovenska kandidata, kar še v Konjicah nismo doživeli. Čestitamo „Nar. stranki“, da si je znala pridobiti tako naglo celo najhujše Štajerčijance, ki so vedno šli z Nemci ter so v drž. zbor zvesto volili Wratschka, Markelna ali Kressnika. Le tako naprej in kmalu bo trg slovenski! Če le bodo Štajerčijanci stanoviti, ker tudi Nemci dajo o volitvah radi za pijačo, a glasove pijancev jim radi prepustimo. Najboljši kmetje v konjiškem okraju pa so volili Terglava; slava jim!

Razmerje glasov

pri deželnozborski volitvi dne 23. februarja (T. — Terglav, Z. — Zdolšek):

Okraj Celje: Sv. Peter v Sav. dol. T. 43, Z. 43. Kalobje T. 18, Z. 9. St. Jurij ob juž. žel. (trg) T. 11, Z. 17. St. Jurij ob juž. žel. (okolica) T. 103, Z. 49. Dramlje T. 20, Z. 35. Petrovče T. 24, Z. 40. Frankolovo T. 38, Z. 2. Novacerkev T. 36, Z. 21. Velika Pirešica pri Galiciji T. 61, Z. 39. Griže T. 36, Z. 23. Teharje (občina) T. 25, Z. 4. Sv. Lovrenc pod Prožinom T. 3, Z. 13. Celje (okolica) T. 72, Z. 36. Smartin T. 13, Z. 18. Žalec T. 13, Z. 28. Sv. Pavel pri Preboldu T. 35, Z. 38.

Škofja vas T. 20, Z. 31. Mahne 4. Dobrna T. 98, Z. —.

Okraj Gornji grad: Ljubno T. 60, Z. 6. Mozirje T. 76, Z. 2. Bočna T. 48, Z. 32. Novastifta T. 35, Z. 11.

Okraj Konjice: Zreče T. 52, Z. 1. Sv. Kunigunda T. 28, Z. 1. Konjice (trg) T. 5, Z. 29. Konjice (okolica) T. 44, Z. 20. Tepanje T. 33, Z. 4. Mireče T. 51, Z. 1. Bezina T. 15, Z. —. Stranice T. 5, Z. 11. Kebelj T. 39, Z. 6. Kot (žup. Kebelj) T. 39, Z. 6, 3 neveljavni.

Okraj Šmarje Šmarje (trg) T. 11, Z. 34. Sv. Vid T. 11, Z. 15. Zibika T. 30, Z. 4. Sv. Peter v Medv. selu T. 50, Z. 9. Sv. Stefan T. 18, Z. 13. Slivnica T. 17, Z. 16.

Okraj Vransko: Braslovče T. 57, Z. 58. St. Jurij ob Taboru T. 84, Z. 32, 1 nev. Vransko T. 15, Z. 38. Prekopa T. 3, Z. 22. Gomilsko T. 7, Z. 37. Polzela T. 51, Z. 28.

Prosimo še nadaljnjih podatkov iz vseh občin! Skupno število glasov: Terglav 2676, Zdolšek 1331, razcepljenih 27; torej je dobil kandidat S. K. Z. Terglav 1345 glasov več, kakor kandidat liberalcev in Štajerčijancev Zdolšek.

Celjski okraj.

c Zahvala. Vsem svojim dragim rojakom, ki so me po moji izvolitvi počastili z bakljado ali s streljanjem in s kresovi, kakor tudi vsem tistim, ki so mi poslali brzojavne ali pismene čestitke, izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo ter jim pošiljam rodoljubne pozdrave. Sv. Peter v Sav. dol. dne 26. januarja 1905. Alojzij Terglav, dež. poslanec.

c Izjava. Podpisani občinski zastop slovesno protestuje proti lažnjivemu pisarjenju „Narod. Lista“ in „Domovine“, kakor da je naš občan in novoizvoljeni deželni poslanec g. Alojzij Terglav analfabet, da bi toraj ne znal brati in se podpisati. Nasprotno se mora resnici na ljubo potrditi, da je on v celi občini in po znanih krogih jako čislana in spoštovana oseba. Je večletni občinski odbornik in svetovalec, odbornik in načelnik krajnega šolskega sveta. In s svojo vstrajno marljivostjo v šoli in doma, pridobil si je tudi veliko spretnost v govoru in pisavi. Občina Sv. Peter v Sav. dol., dne 27. januarja. Štefan Mastnak, župan. Matevž Škorjanc, Vin. Ušen.

c Celje. Pisanje naših listov „Sl. Gospodar“, „Naš Dom“ in „Slovenec“ v zadnjem volilnem boju je naredilo tudi med zmernimi liberalci in prvaki dober utis. Liberalno časopisje jim je tako vtoplo zmago Zdolškovo v glave, da je bilo vse osupnjeno, ko se je izvedelo za dvetretjinsko večino Terglava. Nasprotno pa je naše časopisje pisalo zmerno in previdno. Posluževalo se tudi ni takih nizkih sredstev proti nasprotnemu kandidatu, kakor sta to storila „Narod“ in „Domovina.“ Sedaj po izvršeni bitki se marsikateremu odpirajo oči, in Kmečka zveza in njeni listi so si pridobili več tihih prijateljev kakor sami slutijo. Poštenost traja pač najdalje, in po tej poti hodimo neustrašeno naprej.

c Celje. Naši liberalni celjski dohtarji hodijo z dolgimi nosovi po mestu. Hoteli so imeti „merilo za prihodnje deželnozborske volitve“, in dne 23. januarja so dobili to „merilo.“ Tudi Savinska dolina se ne da več voditi od študentov, ki sede v uredništvih naših liberalnih listov, namesto na šolskih klopih! Pri mnogih dosedanjih pristaših Narodne stranke pa se pojavlja srčna želja, da bi se dalo kmalu doseči neko skupno postopanje s kmečko stranko, „Narodni List“ in „Domovina“ sta jim lagala o zmagi, o prevratu med ljudstvom, a 23. januarja so uvideli, da to ni res. In kakor pri tej stvari, tako jim menda lažeta lista tudi v drugih zadevah? Nastalo je nezaupanje do lastne stranke. Mi smo prepričani, da je ljudem, ki so poštene in dobre volje, vstop v kmečko stranko vedno odprt. Združimo se, ki nam je res mar do narodnega blaga!

c Celje. Svoboda celjskih dijakov se je zopet začela kazati posebno tam, kjer bi je ne bilo treba. Nekaj dni sem je bilo še precej mirno, ali sedaj pa se je zopet začelo. Ni mogoče omeniti vseh slučajev, ali slovenska javnost naj oprosti, da omenim vsaj dva slučaja, kjer se popolnoma kažejo sadovi celjske „svobode.“ V nedeljo 19. t. m. so nekateri dijaki, posebno en velik gospod (?), na najnesramnejši način zasramovali službo božjo — v cerkvi! To se zgodi čisto, ali zadnjič je to bilo tako, da bi moral vsakega juda biti sram in strah. Kje ste, po-božni voditelji liberalcev? Ali veste, kako se obnašajo vaši pristaši!? Sramota! Drug slučaj se je zgodil v šoli, gimnaziji, ko je en tak velik gospod katoliške dijače, posebno enega, zasmehoval. Slovenski dijaki naj se torej v šoli pripravijo, da se njihovi nemški tovariši rogajo! In res, ko bi ne bil nemški učitelj prisoten, bi se bila „svoboda“ tudi stépla! Torej nemški učitelji morajo slovenske dijače miriti, ki se pripravijo med seboj! Ti naprednjaki psujejo naše dijače z psovskimi: „Pflafernsicht!“ itd. Napredno! — Olikano! — Svobodno! — Ali še bo dolgo tako?

c Savinska dolina. „Domovina“ je poročala, da so na Zdolškovem shodu v Žalcu v navzočnosti g. državnega poslanca Robleka leteli ptui-ključ na dr. Povaleja, visoko izobraženega gospoda in finančnega nadkomisarja v Mariboru, edinega Slovenca v tej službi. Žalostno! In g. Roblek ni čutil potrebe, da bi zavrnil te nerazsodneže, ki psova moža, kateri je

dosedaj vedno zvesto volil v okrajni zastop celjski. Lep zastopnik slovenskega naroda.

o Savinska dolina. Zakaj je liberalna stranka propala, tako se sedaj izprašujejo liberalci med seboj. Vsakdo čuti, da je največ krija na izgubljeni bitki strast liberalnega učiteljstva. Solso obiskovanje hoče razširiti do 16. leta, izraža želje še po večjih šolskih palačah, vsak duhovnik mu je „far“, ki ne sme več v šolo, in kdor noče svojega duhovnika sovražiti, je „farški podrepanik“. Naše ljudstvo pa se je kmalu nasitilo takih zmerjanj in se je obrnilo do Kmečke zveze, kjer je delo in ne samo zabavljanje. Liberalno učiteljstvo vidi samo sebe, visoke plače in krasne šolske palače, skrb in ožir na kmeta pa ostane na strani. In to liberalno učiteljstvo je najbolj agitiralo za Zdolška. Za to je moral propasti!

e Zalec. Kakor strela z jasnega neba je udaril klic med liberalne vrste: Roblek naj odloži mandat! Ljudstvo mu je dne 23. t. m. izreklo nezaupnico! Da, ljudstvo z Roblekom ni več zadovoljno! Ko je kandidiral, je zatrjeval, da ni kandidat ne Narodne stranke in ne Kmečke zveze. Zaradi tega so ga mnogi volili. Komaj pa je bil izvoljen, smatra se kot poslanec Narodne stranke in hodi okoli in agitira za njo. Poštenim, značajnim Savinčanom pa to ne dopada. Njegovi agitatorji so delali tudi velikanske obljube glede hmelja in lagali proti dr. Korošcu. Ljudstvo je uvidelo, da so ga agitatorji ogoljufali. Noben kmet pa Robleku ne bo odpustil, da je glasoval za odprtje mej. In če se odprejo res vsled tega srbske meje, potem bo ljudska nevolja še mnogo večja, in potem ne bo hiše v Savinski dolini, kjer bi se ne klicalo: Roblek naj odloži mandat!

e V Smartnu v Rožni dolini je šola zaprta, ker je nastala med otroki nalezljiva bolezen špičke.

e Zg. Ponikva. Kako surova je Narodna stranka in nje pristasi, pokazalo se je na dan volitve tudi pri nas. Več kmetov poštenega obnašanja, ki so storili svojo dolžnost ter volili kandidata Kmečke zveze, g. Terglava, je bilo od pristave Narodne stranke grdo, opsovanih. Ne posebno olikano se je obnašal oni človek, ki je bil na shodu Narodne stranke za predsednika ter tudi izjavil, da, bodemo vsi Zdolška volili. Sicer se ponaša kot izobražen človek, a na dan volitve je pokazal, da njegova izobrazba bolj nazaduje kakor napreduje. Pa vedite, gospodje, da se mi gornjeponkovski kmetje ne pustijo komandirati od pr liberalnih privržencev Nar. stranke, kajti spoznali smo, kakšno dobroto nam ona želi. Pošten kmet.

e Zg. Ponikva. Kar piše Domovinin dopisnik v št. 7 o shodu liberalcev dne 19. t. m. je do polovice zlagano. Shodu je predsedoval Janez Werdev, govorila sta pa urednik Spindler in Pikel iz Zalca. Oba sta si na vse kriplje prizadevala, pridobiti vsaj nekaj kmetov. Pa vse zastonj! Udrihala sta po stari liberalni navadi po „Slov. Gospodarju“. Kmečki Zvezi in dr. Korošcu. In s tem sta se močno zamerila vsem treznim ljudem. Poslušali so sicer mirno, toda predbro poznajo liberalce, da bi jim verjeli. Koliko jim je verjeti, pokazal je dopis v Domovinu. Pišejo, da so imeli 80 volilcev na shodu in da so bili vsi za Zdolška. Laži! Komaj 30 volilcev je bilo in od teh še polovica ni vzdignila roke. Pač pa je več nevolilcev vzdignilo roke. Prihodnjic še bodemo manj verjeli liberalcem!

e Polzela. Sicer imamo letos milo in prijetno zimo, naše liberalce pa je presenetil dne 23. t. m. hud mraz, kateri se zove tudi poraz. Nič ni pomagalo izvanredno delovanje, ki so ga razvijali tukajšnji petelinčki. Zdolškovi priganjači, nekateri še sicer mlekozobi fantalini. Zapomni si bodemo zlasti onega, kateri se po naprednjaški z levo prekriza, pa so mu to, kar kmet govori, „prazne čenče“. Upamo, da Narodna stranka ne prezre neveljavih zaslug, katere si je pridobil njih četovodja Cizl. Pred vsem bi mu privoščili nove čevljičke, ker si je stare pri agitaciji raztrgal, in pa diplomu za nabijanje Zdolškovih lepakov; to bi bilo zadoščenje, kajti nevaležno je, če se gorečemu agitatorju pokaže, kje je zidar luknjo pustil, ali če ga žena z burkljami požene. Pa tudi naša stranka mu izreče priznanje, ker nam je v svoji navdušenosti spravil več mož na volišče, kjer pa so z nami volili. Ko je na Zdolškovem shodu kot slavnostni govornik mlatil prazno slamo in udrihal po „črni“, po Kmečki zvezi in svojem ljubljencu „Slov. Gosp.“, je potem več volilcev se izreкло: „Ta človek me nikdar ne pridobi na svojo stran, ne prestopim več praga prodajalne, kjer je on „komij“. Cizlov govor, katerega sta pobožno poslušala Zdolšek in Roblek, je tudi tako vplival na gosp. Cimpermana, da se je odločno postavil v naše vrste v kljub silnemu navalu na njegov volilni listek, posebno od strani visokega g. Farčnika! Zanimivo je, da se je ta kot bivši prijatelj Terglavove vinske gorice sramoval stati na odru poleg kandidata, kmeta Terglava. Seveda se mora on svoje stranke okleniti, v kateri so po njegovem mnenju vernejši kristjani in boljši Slovenci, kakor pa v Kmečki zvezi! Se veš, po njegovem mnenju imamo se zahvaliti Nar. stranki, katere nam je baje obranila največje narodne svetinje — katere so to, to se ni določeno! Dokazati bi se dalo to iz najnovejše zgodovine, iz Spindlerjevega evangelija „Nar. Lista“ in „Domovine“. Mi smo sicer prepričani o teh velikih resnicah iz Zdolškovega shoda, kjer je dr. Božič navdušeno slavil Husa, krivoverca, kateri je menila patron Narodne stranke. Ker pa na tem shodu nismo nič

slisali, kakšno stališče zavzema Zdolšek napram veri in narodnosti, zato smo sklenili, ohraniti ga za poznejše čase. Korajžnega se je skazal „dični“ Roblek, ki je v dve in pol minute trajajočem govoru imenoval voditelje Kmečke zveze pustolovce, za to pa mu kot kolegu Ježovnikovemu nismo hoteli verjeti, da bi Zdolšek odvagal deset Terglavov, in smo torej dali temu 51 glasov, Zdolšku pa le 38. Ne smem, pozabiti, vam sporočiti, da so tukajšnji odlični vodje Nar. stranke obhajali pogreb ponesrečenega kandidata v nemčurški gostilni Jelenovi, kjer so reševali narodne svetinje; mi pa smo častitali našemu poslancu, Alojziju Terglavu, katerega bi Nar. stranka na rokah nosila, ako bi se njim pridružil. Tudi streljali smo doli proti Zalcu, kjer jim je neki posebno dopadlo, tako da so kihali, kakor tudi naš Cizl in Dobrteški Cvenklj! Zdolšek pa je odgovarjal: Bog pomagaj! adijo Narodna stranka!

e Višnjaves pri Vojniku. Naš razžupan se drži županskega stola kakor „cek pasje kože“. Se do sedaj ni predložil volilnih zapisnikov okrajnemu glavarstvu. Bode treba podregati. Deželnozborske volitve se je malo volilcev udeležilo, samo 13 štajerčijancev in 6 naših. Drugi so izostali, češ, k Lipužu ne gremo. Ogromni poraz naprednih liberalcev ga močno boli. Toda še bolj ga srdi, da je nedeljo pred volitvijo svoj nos v Novocerkev nesel, on pa študent Prekoršek, in si ga požgal. Zeleni lepaki so vabili k „Mospilharci“ na shod ob 8. uri posušat štajerčijanca Zdolška, pa ga ni bilo od nikoder. Ob 9. uri se pripelje ves zmaznen ponikviški študent, ki bode Abrahama poprej videl, kakor pa doktorat. Toda volilcev ni bilo blizu, vsaj veljavnih nič. Sedaj prihiiti župan Pinter na pomoč in predseduje shodu med pozno službo božjo, kar so mu občani po pravici zelo zamerili. Ponesrečeni shod in njegove posledice so skušali z lepaki popraviti, katere so po noči nabijali. Učitelj Zupanek mlajši je lestvico nosil, učiteljica pa pop. Toda vse prizadevanje bilo je zastonj. Novocerkev je dala liberalcem samo 21, kandidatu Kmečke zveze pa 36 glasov, in tako lanski madež zbrisala.

e Sv. Peter v Sav. dolini. Ko je bil naš sosod Alojzij Terglav tako sijajno izvoljen za deželnega poslanca, so po naši dolini goreli kresji, pokali topiči in vsi somišljeniki njegovi so se veselili zmage katoliškega slovenskega moža — domačina. Kaj pa so storili neprijazni nasprotniki? Vkradli so mu matico iz vozove osi, tako da je potem pod poslancem, ki se je peljal iz St. Petra domov, voz skupaj padel; vkradli so slovensko zastavo, ki je pred poslančevu hišo na maju plapolala (zločin je še pri tatvini svoj klobuk na smreki pežabil), vkradli so mu slavolet z napisom, ki so ga sosedi poslancu napravili. Pristasi kmečke zveze niso nič takega g. Robleku ob času njegove izvolitve storili.

e Vransko. Tukaj je umrla baronica Fani Wittenbach.

e Sv. Jurij ob Taboru. V Sentjurju se je lani začela nevihta na do takrat mirnem političnem obzorju, a v St. Juriju začelo se je tudi najprej jasni. Podpredsednik K. Z., g. Mlaker je imel tujak dne 24. nov. pret. l. dobro obiskan shod, ki se je popolnoma mirno vršil. Prvič se je nemoteno vršil shod K. Z. v tem delu Savinske doline, odkar je bil g. Roblek od „neodvisnih“ proglašen kandidatom. O znamenitem shodu dne 5. jan. t. l., na katerem se je bil dr. Kukovec postavil pred sodni stol zavednih kmetov in bil obsojen, je pa itak znano. Takrat je kmet A. Rančigaj zaklical dr. Kukovec: „G. doktor, dne 23. jan. pride dan plačila, da povrnemo Nar. stranki njene surovosti na praznik sv. Jožela v Celju!“ In res, prišel je dan, plačila. 84 glasov za kandidata K. Z., samo 32 za onega Narodne stranke. Od Vranske do Celja težko, da bi se bila katera občina tako skazala kakor zavedni St. Jur ob Taboru. Te številke povejo dovolj jasno, kak je bil uspeh dr. Kukovečevega nastopa pri nas, te številke povejo, koliko je verjeti Nar. Listu, ki je pisal o neki zmagi dr. Kukovca na našem shodu. Če bo g. doktor povsod tako zmagal kakor je pri nas, potem bo Nar. stranke kmalu konec vsled samih zmag njenih generalov. Se nekaj. Velikanski je razloček med pristasi K. Z. in Narodne stranke. K prvi spadajo mirni, dostojni možje, ki pustijo tudi nasprotnike govoriti in niti na um ne pride nikomur koga izzivati, nasprotniki so čisto drugačni. Lani so kričali, streljali, tulili in še več tednov po volitvah na vse moguče načine izzivali pristase K. Z. Letos bi se lahko bilo nasprotnikom vse povrnilo, a mi pristasi K. Z. hočemo lanko izzivanje pozabiti, mi hočemo biti dostojni tudi nasproti svojim političnim nasprotnikom.

e Gornji Grad. Pri nas se je ustanovila Kmet-ska hranilnica in posojilnica za občino Gornji Grad. Novašitka in Bočna. V odbor so izvoljeni najuglednejši možje, kateri jamčijo, da bo posojilnica lepo uspevala in postala pravi ljudski zavod, ki bo ljudem nudil cen kredit in ugodno priliko za varčevanje. Ustanovitev posojilnice so povzročili liberalci, ki sedaj divjajo v „Narodu“, „Domovinu“ in „Nar. Listu“ proti novi posojilnici, s tem, da so odurno nastopali proti strankam, jih zmerjali, mesto da bi upoštevali dejstvo, da ljudstvo vzdržuje posojilnico, ne pa par liberalcev v trgu. Stara posojilnica se pač v današnjem času ne more imenovati slovenska gospodarska postojanka, ker v dolgi dobi svojega obstanka ni storila za gospodarski napredek ničesar, pač pa usko-dovala kmete s tem, da jim je podeljevala dosti dražji kredit kakor drugi zavodi. Mislamo, da že dejstvo, da zahteva sedaj ta stara posojilnica 6% obresti za posojila, ko je splošno obrestna mera na Sp. Štajerskem

5%, govori dovolj jasno, da je nujno potrebna prava kmečka hranilnica in posojilnica.

e Sv. Peter na Medvedovem selu. Izid glasovanja ob volitvah je silno razveselilo celo župnjo. Od 100 upravičenih volilcev je prišlo na volišče 60 mož, Terglav je dobil 50 glasov, Zdolšek pa 9 glasov, eden volilec je zmotno zapisal na glasovnico Alojzij Roblek mesto Alojzij Terglav. Medvedovo selo je torej v taboru S. K. Z. Živijo krasni napredek! — Naša „Hranilnica in posojilnica“ je začela delovati dne 22. jan. Uraduje vsak petek od 2.—4. ure pop. v župnišču. Hranilne vloge obrestuje s 4 1/2%, od posojil tirja 5 1/2%. Delež znaša 2 K, najmanjša vloga, ki se sprejme, je 1 K. Vpeljala bo tudi domače hranilnice. Prvi uradni dan je v ožilnem številu zbranim namen in pomen novega denarnega zaveda kaj lepo pojasnil g. Vladimir Pašenjak. Naši najboljši mežje so v načelnstvu in v nadzorstvu, zanimanje za Hranilnico in posojilnico je prav veliko, zato je upati, da se bo kaj lepo razvijala. Peterčani, oklenite se jo! Svoji k svojim!

e Sv. Peter na Medvedovem selu. Pri našem izobraževalnem društvu se je 6. januarja ustanovila mladeniška zveza, ki šteje 23 udov. Pri poučnem sestanku se je razložil opravičnik za mladeniško zvezo in se je izvolilo voditeljstvo. Eden mladeničev je deklamoval pesen „Rodnemu jeziku“. Mladeniška zveza bo imela vsak mesec poučen shod. Krščansko-socialnega poučnega tečaja v Celju se je udeležilo 9 mladeničev in 1 mož. Vsi so se povrnili polni navdušenja za izobrazbo in za narodno-gospodarsko delo.

e Dol pri Hrastniku. Dne 20. t. m. je bil županom dolske občine izvoljen obče spoštovani posestnik in trgovec g. Franc Majcen.

e K. s. izobr. društvo v Leki-Zidanmost ima svoj redni občni zbor dne 9. svečana, po večernicah v prostorih g. Fran Raček, po običajnem sporedu. Vabijo se vsi člani in somišljeniki.

Brežiški okraj.

Dobje pri Planini. Hranilnica in posojilnica, ustanovljena za župnije Dobje in Kalobje, deluje od 13. oktobra 1907, je imela do 31. decembra 1907 17.143 K 71 v sprejemkov in 13.724 K 99 v izdatkov. Torej znaša denarni promet v tem kratkem času 30.868 K 70 v. Hranilnica je v zvezi z „Zadružno zvezo v Ljubljani“ in deluje samo z domačim denarjem. Hranilne vloge obrestuje po 4% od sto, posojila se dajejo po 5% od sto. Uradne ure ima hranilnica ob nedeljah in praznikih po službi božji dopoldne in popoldne.

Iz drugih slovanskih dežel.

† S. K. S. Z. za Koroško je imela dne 12. t. m. prvi občni zbor v Celovcu. Dosedaj je pri zvezi 13 društev. Zveza bo priredila letos dva socialna tečaja, enega v Celovcu in enega v Velikovecu. Mesece majnika se priredi velik mladeniški shod za Koroško in sicer v Šmihelu nad Pliberkom.

† Socialdemokratske laži. Na sv. misijon v Velikovec bi bil imel priiti znani pridigar pater Abel iz Dunaja, a je vsled bolezni odpovedal in prišel je drugi pridigar. V socialdemokratskam listu „Arbeiterwille“ je pa naenkrat izšel dopis iz Velikovec, v katerem napadajo politične pridige patra Abela pri misijonu. In P. Abel niti ni bil na misijonu. Dokaz, da si socialdemokratka kar izmišljujejo napade na duhovnike.

† Nekaj čudežnega se poroča iz Jelšan v Istri. V vasi Lipa jelšanske župnije živi vdova M. Bursa, ki ni že od 23. decembra minolega leta ničesar zavžila in izgleda zdrava ter trdi, da bo še naprej brez hrane živeła „z božjo pomočjo, kakor drugi ljudje, ki jedo.“

Drobtinice.

d Vojno brodovje v obče. Jedro brodovja, v katerem leži cela moč, so bojne ladje. S tem imenom, ali z imenom linijske ladje, zaznamujemo one ladje, ki so s težkim jeklenim oklepom kolikor mogoče dobro zavarovane in zakrite, da jim sovražne kroglice ne morejo tako lahko do živga. Poleg teh težkih, debelih oklepov pa morajo te ladje biti oborožene z zelo velikimi topovi, ki so v stanu sovražne ladje občno poškodovati ali jih potopiti. Bojne ladje ne nastopajo nikdar same za se, ampak vedno v zvezi z drugimi ladjami pod skupnim poveljstvom. Bojne ladje bi lahko primerjali pehoti v vojski na suhem. Druga vrsta vojnih ladij so oklopne križarke. Od bojnih ladij se razlikujejo v tem, da so manjše, da imajo tanjše oklepe, lažje topove, pred vsem pa so hitrejške ko bojne ladje. Glavna naloga oklopnih križark je poizvedovalna ogledna služba. Zadnje čase posegajo tudi v boj. Oklopne križarke morajo natančno poizvedeti, kje se sovražno brodovje nahaja, kod in kam plove, biti morajo hitrejške ko bojne ladje, pri tem pa morajo imeti tak oklep in take topove, da lahko prepode sovražne križarke ter pridejo celo do sovražnega brodovja samega. Te oklopne križarke imajo še druge naloge, ki jih radi pomanjkanja prostora ne omenimo. Splošno lahko oklopne križarke primerjamo s težko konjenico v vojski na suhem. Poleg teh težkih križark imamo pa še lažje križarke, ki so z oklepi zavarovane le okrog strojev. Te lahke ladje so hitrejške

ko oklopne križarke ter se dajo primerjati z dragonci ali huzarji na suhem. Te ladje so najhujše sovražnice torpedovk. To so glavne vrste ladij v vsakem, torej tudi v našem brodogradu. Poleg tega ima vsako brodograd seboj ladje z delavnicami, ladje, ki vozijo premog, vodo; ladje, ki polagajo mine itd. Velikost vojnih ladij računamo po tonah displacementa (reci displacementa). Vsako plavajoče telo odrine toliko vode, kakor je teža telesa, zato pomeni displacement ladje v tonah (ena tona = 1000 kilogramov) obenem teža ladje. Ladja, ki ima 10.000 ton displacementa, tehta 10 milijonov kilogramov. Hitrost ladij pa računamo z morskimi miljami. Ena morska milja je enaka 1853 metrom.

Kaj misli sin o svojem očetu? V desetem letu svoje starosti misli, da njegov oče zelo mnogo zna; v petnajstem, da on toliko zna kolikor njegov oče; v dvajsetem, da ve še enkrat toliko kakor oče; v tridesetem, da morebiti lahko vpraša svojega očeta tudi za svet; v štiridesetem, da njegov oče vendar morda nekoliko ve o njega; v pedsdesetem, da žene iskati očetovih nauk, v šestdesetem pa, če je oče umrl, misli, da je bil pokojnik najmodrejši človek, kolikor jih je kdaj živelo.

Dobro se je odrežal. Neki bavarski kmetič je peljal gnoj na njivo, ko ga ustavi velik mesarski pes, ki ga je hotel popasti, toda kmet je bil hitrejši ter mu je zasadil gnojne vile v goltanec, da je pes crknil. Lastnik je kmetu tožil, in sodnik je osorno zarenčal nad kmetom: Zakaj niste najprej se ubranili psa z drugim koncem vil? Kmet se je odrežal: Saj me mreča tudi ni napadla z drugim koncem!

Drobne vesti. Obravnava proti italijanskemu ministru Nasiju se vrši naprej. Vse priče potrjujejo kako je goljufal Nasi. — V Avstraliji, kjer imajo sedaj poletje, vlna taka vročina, da se je vnel v državi Viktorija neki gozd, katerega je zgorelo 70 km na široko. — Mestni glavar v Odesi na Ruskem je zapovedal, da se dotični, ki skrivajo v svojih hišah bombe, kaznuje s tem, da se bombe v njihovih hišah razstrelijo. — Na srednjih šolah nameravajo prenehati maturo. — V Rügge na Belgijskem je zgorela petrolejna rafinerija. Zgorelo je za pol milijona surovega in očistnega petroleja.

Volkovi v Rusiji. Vsled hude in stroge zime prihajajo sestradani volkovi iz gozdov ter mnogokrat odneso kmetiču izpred oči to ali ono žival. Zlasti predrzni so ponoči. Ravno sedaj prihajajo poročila, da se je zbralo po tisoče teh živali, ki napadajo vasi; mnogo potnikov je že postalo žrtev volkov. Toda še vse hujše gospodarijo volkovi v ruski Aziji. V Turkestanu n. pr. se ima vsaka karavana bojevati s temi bestijami. Se dandanes postane 4000 do 5000 ljudi v Sibiriji vsako leto žrtev požrešnih volkov.

Drobne vesti. V mestu Rio Porto na Portugalskem se je pogreznilo 6 hiš in je nevarnost, da se pogreze cel kraj, ker je izpodrovan vsled bakrenih rudniških rovov. — V Monakovem so hoteli podražiti pivo. Ljudje pa so sklenili bojkotirati pivo. Zborovanje so sklicali pod milo nebo in ne v gostilno. — V Meku, kamor se vrši sedaj romanje mohamedancev k Mohamedovemu grobu, razsaja kolera. Umrlo je že več sto oseb. — Nedavno je umrl v Parizu znani anarhist Haudaylt, ki je zapustil med drugim tudi eno bombo. Ko so jo z največjo previdnostjo odprli, našli so v nji — 10.000 frankov.

Književnost.

§ **Casopis za zgodovino in narodopisje.** Izdaja zgodovinsko društvo v Mariboru. Urejuje A. Kasprič. Vsebinska 4. snopiča: I. Razprave: 1. Stegenšek Avg. dr.: O razvoju župnijskih mej in o deželskosodni razdelitvi v konjiški dekaniji. 2. Kasprič Anton prof.: O večah. Donešek o uredbi kmečkih in trških sodnih zborov okoli leta 1500. 3. Kasprič Anton: Slovanske drobtinice, nabrane iz starih aktov in listin. — II. Mala izvestja: 1. Pollak Fr.: Prazgodovinske najdbe v ptujski okolici. 2. Kovačič Franc dr.: Ostanke rimske vile v Središču. 3. Kovačič Franc dr.: Slovaški narodni muzej. — III. Književna poročila: 1. Smid Walter: Deželni muzej v Ljubljani. Poročilo za leto 1906. Ljubljana 1907. F. K. 2. Snopek Frant: Studie Cyrillmethodejske. F. K. 3. Kos Fr. dr.: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. II. (901—1000.) Ljubljana 1906. F. K. — IV. Društvena poročila. — V. Imenik društvenikov. — Redni udje „Zgodovinskega društva“ dobivajo „Casopis“ brezplačno, cena za neude je 6 kron na leto.

§ **Nova belokranjska železnica** je že na novem prometnem zemljevidu G. Freitag, ki ga prodaja Freitag in Berndt, Dunaj, VII-4, Schottenfeldgasse 57, 62.

Najnovejše novice.

Shod S. K. Z. V Stavenski vasi pri g. Satlerju po domače Radvenčev ima na Svečnico, dne 2. febr. Kmečka zveza ob 1. popoldne javen društven shod, na katerem bo govoril poslanec Rožkar. Sodelujočniki vabimo k obilni udeležbi!

Krščansko socijalni kurz v Slovenjgradu. S. K. Z. je v odborovi seji dne 27. januarja sklenila, da priredi od 10.—13. februarja socijalni kurz v Slovenjgradu. Sodelujočniki, moške in mladeniči iz bližnje okolice in sosednih krajev in okrajev, udeležite se množestveno tega

tečaja, kjer boste slišali veliko podučljivega in potabnega za življenje!

Ptujski mestni očetje, ki pri vsaki priliki kažejo svojo sovražnost do katoliške cerkve; so v svoji zadnji občinski seji sklenili, dati prusaškim protestantom na Ptuju podporo 50 K. In to se godi za župana Orniga. — Ptujski nemškutarji vedno kričijo in vabijo katoličane k odpadcu, a sami ne prestopijo k protestantizmu. Seveda jim je ena vera kakor druga deveta briga, a hinavski „Stajerci“, ki na protestantih vse hvali, dobro ve, da bi njegovi zaslepljeni backi vendar le spregledali in mu obrnili hrbet, če bi n. pr. rudeči Linhart odpadel. Kaj ne, gospod Slawitsch? — G. A. Jureca, veletržec na Ptuju, je zelo nevarno zbolel na plućnici. — Novi načelnik mestnega urada na Ptuju je pred kratkim nastopil službo. To je nek že upokojeni uradnik na namestnji v Gradcu.

St. Peter pri Radgoni. Č. g. P. Emeran Slanec, oskrbnik tukajšnjih admontskih vinogradov, je imenovan kn. škof. duhovnim svetovalecem sekovskim. Čestitamo!

Kdo je vladen? „Novi Slov. Stajerci“, ki je v ozki zvezi z dr. Plojem, taji, da bi bil dr. Ploj vladen. V proračunskem odseku je pokazal dr. Ploj s svojim govorom dne 28. jan., kako je vladen in kako malo razume slovenske razmere. Zahteval je n. pr., da vlada naj kar po statusu da avanzirati uradnike. Toda ali je ta status našim razmeram sedaj primeren, tega še ni vprašal. Izrekel se je tudi za večjo avtonomijo dežel. Ako bi bil Kranjc, bi to razumel, da pa želi kaj takega kot stajerski slovenski politik, je neodpušljivo. Govorili še bomo o tem, ko dobimo iz Danaja natančnejše poročilo o Plojevem govoru. Toda že kar sedaj danes povzeli po drugih listih, je jasno, da dr. Ploj ne bo delal vladi težav pri narodni „spravi“. Tudi Nemci bodo zadovoljni s Plojevim predlogi.

Starim naročnikom „Našega Doma“ naznanjamo, da „Naš Dom“ ni lov list in da se torej ne more pošiljati samo na ogled. Kdor ga želi, naj na dopisnici naznani, da ga je prej dobival le kot prilogo „Slov. Gospodarja“, in zdaj se vpiše za novega naročnika za „Naš Dom“. Poloznica se priloži vsakemu novemu naročniku. Naročila se naslavlja na: Upravištvu „Našega Doma“.

Žice. V nedeljo, dne 2. svečana ob treh popoldan bo imel v soli g. Gorican kmetijsko predavanje, h kateremu se posebno kmete vabi.

V januarju spomlad imamo letos, že prav prijetni so bili dnevi pretečenega tedna; sedaj je južno. Ljudje se že zdaj boje slabega leta.

Listnica uredništva.

Galicija, Iz laškega okraja, Gornjegrajski okraj, Sv. Urban pri Ptuju, St. Ožbald, Marija Gradec, Selnica, Mislina, St. Jurij ob Taboru: Prihodnjič! — Sv. Lovrenc nad Pročiom: dopis je malo žaljiv! Delajte tiho in vstrajno naprej! — Škofja vas: Zaradi lepaka ne morete nič opraviti. Ostalo prinesemo prihodnjič! — Mozirje: Nevarno, si ne upamo priobčiti!

Loterijske številke.

Dne 25. januarja 1908.

Gradec	64	51	8	50	74
Dunaj	73	63	84	1	43

Kmet. društvo pri Sv. Emi, redni občni zbor.

naznani da bode imelo dne 9. svečana 1908

Dnevni red:

1. Volitev načelstva. — 2. Predložitev računa za leto 1907. — 3. Čitanje revizijskega zapisnika. — 4. Slučajnosti. — Vršil se bode v društvenih prostorih, in sicer ob 3. uri popoldan. Če bi ob določenem času ne bilo zadosti udov, se bode sklepalo ob 4. uri ob najmanjšem številu. K obilni udeležbi vabi 76 1-1 NAČELSTVO.

Vabilo

na osmi redni občni zbor

Posojilnice pri Sv. Benediktu v Sl. gor.,

ki se vrši v četrtek, dne 6. svečana 1908 ob 8 uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Potrjenje letnega računa. — 3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. — 4. Predlogi. 76 1-1 NAČELSTVO.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru hranilnice in posojilnice v Selnici ob Dravi

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo dne 9. februarja-1908 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1907. 3. Volitev 1 odbornika in 3 članov nadzorstva. 4. Slučajnosti. 74 1-1 NAČELSTVO.

Trtni cepiči.

20.000 laškega rizlinga in 7000 silvana, natančno sortirani, s popolnoma zdravimi ocesi, se dobijo po primerni ceni pri Martin Cerjak-u, ekonom v Rajhenburgu Sp. Stajersko. 83 (1)

Na prodaj je lepo posestvo z novozidano hišo in gospodarskim po-

slojem. Zemljišče meri 13 oralov, obstoječih iz travnikov, gozdov, njiv in sadonosnika. Posestvo se nahaja četrte ure od kolodvora Grobelno. Cena se zve pri lastnici Julijani Dekleva na Vrhu št. 10, pošta Grobelno, župnija Sv. Jurij ob juž. žel. 78 1-1

Trte. Franjo Gailšak, pri Sv. Barbari v Halozah še ima več tisoč podlage za na suho cepiti in sicer repare portalis na prodaj. Cena 1000 komadov 15 K. 82 3-1

Razpis stavbe.

Izvišanje stolpa in razširjanje župnijske cerkve sveti Duh pri Središču se bode oddalo le enemu glavnemu podjetniku potom ustmene zmanjševalne dražbe, ki se bo vršila dne 8. sušca t. l. ob 11. uri popoldne v stari žoli pri župnijski cerkvi. Izključna cena znaša K 46.000. Stavbeni operat je na ogled vsako nedeljo od 11. do 4. ure popoldne pri načelniku stavbene dražbe v Središču h. št. 9. Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 10 odstotkov izključne cene t. j. K 4600 varščine. — Dražba za zidanje župnijske cerkve sv. Duh pri Središču, dne 26. prosinca 1908.

Mat. Šinko, načelnik.

Zahvala.

S tužnim srcem se podpisani vsem sorodnikom, znancem in prijateljem najtopleje zahvaljujemo za podane dokaze srčnega sočutja, že med daljo trajajočo boleznijo in ob smrti našega ljubelega svaka

Martina Šmid,

kateri je dne 10. januarja t. l. mirno v Gospodu zaspal v 30. tem svoje mladeniško dobo.

Zahvalujemo se za obilno udeležbo pri pogrebu, s katero so dragemu pokojnemu izkazali zadnjo čast.

Zlasti se zahvaljujemo čast duhovščini, č. g. župnika Jakob Ogerl pri Sv. Andražu, cenj. gosp. nadučitelju Strelec ter lav. pevski mu zboru andraževske župnije, kateri so mu zapeli premilo donečo pogrebnično, rajnemu v slovo, ter vsem, kateri so rajnega spremljali k zadnjemu počitku.

Gospod daj duši večni mir in pokoj in večna luč naj ji sveti! 81 1-1

V Smolineh, 20. januarja 1908.

Neža Holc in Gera Peršak, sestr. Josip Holc in Franc Peršak, svaka ter žalujoča mati.

Vabilo

na občni zbor „Posojilnice“

reg. zadruge z neomejeno zavezo v Trbovljah,

ki se vrši v četrtek, dne 13. svečana 1908 ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zad. obč. zbora. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Čitanje revizijskega poročila. — 4. Odobrenje računov. — 5. Razdelitev čistega dobička. — 6. Volitev načelstva. — 7. Volitev rač. pregledovalcev. — 8. Slučajnosti. 78 1-1 NAČELSTVO.

Ludovik Kuharič,

trgovec v Ormožu,

priporoča veliko zalogo manufakturnega in špecerijskega blaga. — Cene nizke, postrežba točna! 80 43-1

Vabilo

na občni zbor Posojilnice v Gornji Radgoni,

ki se vrši 10. svečana 1908 ob 8. uri popoldan v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva za upravno leto 1907 in predložitev bilance. — 2. Poročilo nadzorstva in odobrenje letnega računa za leto 1907. — 3. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička. — 4. Slučajnosti. — Če bi ob 8. uri ne bilo za sklepčnost potrebno število navzočih, vrši se ob 9. uri istega popoldne drugi občni zbor v istih prostorih in po istem dnevnem redu, ki je v smislu pravil sklepčen pri vsakem številu udov.

Gornja Radgona, dne 26. prosinca 1908.

79 1-1 NAČELSTVO.